

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121575912
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:6121575912.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: A. B., C. D., nar. X. XXXX XXXX, trvalo bytom E. F. XXX/X, časť obce G., H., zastúpenej splnomocnenkyňou: AKMK, s.r.o., Farská 30, 949 01 Nitra, IČO: 36859061, proti žalovanej: I. G., C. B., nar. XX. XXXX XXXX, trvalo bytom E. XXXX/XX, J., zastúpenej splnomocnenkyňou: HOMOLA advokátska kancelária s.r.o., Kopčianska 8/A, 851 01 Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 53042034, o zaplatenie 5.500 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 3. decembra 2024 č. k. 26C/16/2022–328, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 5 500,00 Eur,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.2.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.3.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.4.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.5.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.6.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.7.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.8.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.9.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.10.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.11.2021 do zaplatenia,

úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 500,00 Eur od 1.12.2021 do zaplatenia,

všetko do troch dní; II. žalobkyni priznal 100% náhrady trov konania.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1 až 3, § 41, § 45 ods. 1, § 517 ods. 2, § 585 ods. 1 a 2, § 842, § 843 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.z.“); § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vecne dôvodil, že žalobou podanou na súde dňa 20.12.2021 žalobkyňa žiadala súd, aby žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5.500 eur s príslušenstvom v podobe úroku z omeškania 5% ročne z jednotlivých splátok istiny s prihliadnutím na čas ich splatnosti, a to z dôvodu porušenia platobných povinností vyplývajúcich žalovanej zo zmluvy o dôchodku. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť.

Súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol (v poradí prvým) rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 26C/16/2022-206 dňa 13.4.2023 tak, že I. žalobu zamietol; II. žalovanej priznal 100% náhrady trov

konania. Odvolací súd o odvolaní žalobkyne (proti uvedenému v poradí prvému rozsudku) rozhodol uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 21Co/11/2023-295 dňa 21.6.2024 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k nasledovným zisteniam skutkového a právneho stavu veci: Zo žaloby a písomných vyjadrení žalobkyne vyplynulo, že medzi žalobkyňou a žalovanou došlo dňa 14.8.2019 k uzatvoreniu Zmluvy o dôchodku, predmetom ktorej bol záväzok žalovanej vyplácať žalobkyňi doživotnú rentu vo výške 500 eur mesačne, a to vždy ku koncu príslušného mesiaca, počnúc od mesiaca, v ktorom došlo k podpisu zmluvy. Žalobkyňa zaslala žalovanej predžalobnú výzvu - Výzva na zdržanie sa konania porušujúceho dobré mravy a domovú slobodu/Výzva na zaplatenie dlžnej sumy/ Návrh na uzavretie dohody o úprave práv a povinností vyplývajúcich z vecného bremena a o podieľaní sa na nákladoch za užívanie nehnuteľností (ďalej ako „výzva“) zo dňa 24.11.2021. Vo výzve žalobkyňa poskytla žalovanej dodatočnú lehotu siedmich dní od doručenia výzvy na úhradu dlžnej sumy vyplývajúcej z neplnenia záväzku zo Zmluvy o dôchodku, ktorá bola toho času vo výške 5.000 eur. Výzva bola žalovanej doručená dňa 26.11.2021. Ku dňu vypracovania návrhu, žalovaná nesplnila záväzok uhrádzať žalobkyňi doživotnú rentu za mesiace január až november 2021, čo celkovo predstavuje dlžnú sumu vo výške 5.500 eur. Výška úrokov z omeškania v zmysle uvedených ustanovení a tabuľky - „Úrokové sadzby ECB“ pre Hlavné refinančné obdobie od 18.9.2019 celkovo 5% (0% + 5%). Tým, že žalovaná neuhradila dlžnú sumu riadne a včas a to ani v dodatočne poskytnutej lehote, dostala sa do omeškania, na základe čoho žalobkyňa požaduje aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 500 Eur od 1.2.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.3.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.4.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.5.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.6.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.7.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.8.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.9.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 500 Eur od 1.11.2021 do zaplatenia (poznámka odvolacieho súdu v petite návrhu aj zo sumy 500 Eur od 1.12.2021 do zaplatenia).

Žalovaná na žalobu reagovala cestou odporu proti platobnému rozkazu, kde uviedla, že medzi žalobkyňou a žalovanou bola uzavretá Zmluva o dôchodku tak ako to uvádza žalobkyňa vo svojom návrhu na vydanie platobného rozkazu. Na základe tejto zmluvy žalovaná poskytovala žalobkyňi každý mesiac finančnú čiastku vo výške 500 eur mesačne, a to za obdobie od 08/2019 do 12/2020. Celkovo bola teda žalobkyňi poskytnutá čiastka vo výške 8.500 eur. V priebehu roku 2020 došlo medzi žalovanou a žalobkyňou k dohode o ukončení poskytovania čiastky vo výške 500 eur mesačne v zmysle zmluvy, a to z dôvodu, že žalovaná zrekonštruovala bývanie žalobkyne, hoci na to nebola žalovaná povinná, pričom na tejto rekonštrukcii sa žalobkyňa nepodieľala žiadnou finančnou čiastkou. Žalobkyňa teda nemala dostávať finančnú čiastku vo výške 500 eur mesačne už ani v roku 2020. Napriek tejto dohode bola žalobkyňi poskytovaná predmetná čiastka aj v roku 2020. V novembri 2020 po dohode medzi žalobkyňou a žalovanou bola vypracovaná Dohoda o ukončení zmluvy o dôchodku, ktorú dňa 21.11.2020 podpísala žalovaná a v tento istý deň (21.11.2020) bola táto Dohoda o ukončení zmluvy o dôchodku osobne prinesená na podpis žalobkyňi za účasti svedka, ktorým bol p. K. L., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, trvale bytom: D. XXX/XX, XXX XX J., ktorý svoju prítomnosť potvrdil aj písomne na tejto Dohode o ukončení zmluvy o dôchodku. Žalobkyňa sa rozhodla túto Dohodu o ukončení zmluvy o dôchodku nepodpísať napriek tomu, že s jej ukončením súhlasila. Žalobkyňa, keďže súhlasila s ukončením predmetnej zmluvy, avšak nechcela podpísať Dohodu o ukončení zmluvy o dôchodku, navrhla žalovanej roztrhanie originálov Zmluvy o dôchodku. Originály Zmluvy o dôchodku boli ešte v tento istý deň (21.11.2020) roztrhané. V tejto súvislosti navrhla, aby súd vyžiadal od žalobkyne originál Zmluvy o dôchodku, nakoľko týmto nemôže v žiadnom prípade disponovať. Zmluva preložená žalobkyňou v tomto konaní nie je totožná so zmluvou, ktorá bola reálne uzavretá. V zmluve, ktorú predložila žalobkyňa je dopísaná v článku II nasledovná veta, ktorá v uzavretej zmluve nebola uvedená, a to konkrétne „Smrťou poskytovateľa dôchodku záväzok prechádza na potomkov“. Súčasne pre porovnanie zaslala súdu aj znenie zmluvy, tak ako bola uzavretá a má za to, že žalobkyňou predložená zmluva bola nezákonne upravená. Žalovaná napriek skutočnosti, že žalobkyňa súhlasila s ukončením zmluvy a na znak tohto súhlasu boli roztrhané originály predmetnej Zmluvy o dôchodku, tak z opatrnosti doručovala žalobkyňi aj Výpoveď zmluvy o dôchodku zo dňa 28.11.2020. V tento istý deň 28.11.2020 žalovaná doručila Výpoveď zmluvy o dôchodku žalobkyňi, a to za prítomnosti svedka, ktorým bol p. K. L., ktorý svoju prítomnosť potvrdil aj písomne na tejto Výpovedi zmluvy o dôchodku zo dňa 28.11.2020. Výpoveď bola realizovaná v zmysle článku III bodu 3 Zmluvy o dôchodku, cit. „Nakoľko ide o zmluvu na dobu určitú, ktorej predmetom je opakujúce sa plnenie, ktorákoľvek zo zmluvných strán môže vypovedať túto zmluvu i bez uvedenia dôvodu, a to písomnou výpoveďou doručenou druhej zmluvnej strane, pričom výpovedná lehota je dohodnutá v trvaní jedného (1) mesiaca.“ V prípade, ak by sa nebralo do úvahy ukončenie

zmluvy na základe dohody medzi žalobkyňou a žalovanou, na znak čoho boli originály zmluvy roztrhané, tak je potrebné vychádzať z výpovede, ktorá bola doručená žalobkyni dňa 28.11.2020, a na základe ktorej došlo k ukončeniu Zmluvy o dôchodku 28.12.2020. Po tom ako bol žalovanej doručený predmetný platobný rozkaz, tak žalovaná osobne navštívila žalobkyňu, pretože sa chcela informovať, prečo bol podaný takýto návrh, keď v rozhodnom období už zmluva nebola v platnosti. Žalobkyňa v rozhovore so žalovanou uviedla, že nevie a nepozná ani advokáta, ktorý ju v konaní zastupuje. Svedkom tohto rozhovoru bol manžel žalovanej.

K odporu žalovanej proti platobnému rozkazu žalobkyňa uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami žalovanej v uvedenom odpore v celom ich rozsahu a považuje ich za nepravdivé, účelové a podložené cieľene vytvorenými dôkazmi. Žalovaná skutočne rekonštruovala rodinný dom, v ktorom má žalobkyňa právo doživotného bývania. K rekonštrukcii domu však nedošlo z dôvodu nevyhnutných úprav a opráv, ale výlučne na podnet žalovanej, keďže mala v úmysle rozdeliť dom na tri samostatné bytové jednotky. Jedna bytová jednotka mala byť užívaná výlučne žalobkyňou a dve boli určené na komerčné využitie, t. j. na ich prenechávanie do nájmu. Okrem toho, časť domu užívaná žalobkyňou zrekonštruovaná nebola. Žalobkyňa si v byte užívanom žalobkyňou zabezpečila úpravy a opravy výlučne na vlastné náklady, konkrétne šlo o výmenu 3 ks radiátorov, okna v spálni, zhotovenie stierky a vymaľovanie spálne a chodby. Žalobkyňa taktiež vynaložila finančné prostriedky na kúpu 4 ks dverí na pivnici, štrku, 2 ks vodovodných batérií, zhotovenie podlahy v pivničných priestoroch a taktiež uhradila veľkoobjemový kontajner na odpad, ktorý z domu povyhadzovala žalovaná. Žalobkyňa považuje za nevyhnutné predovšetkým ozrejmiť dôvod a účel uzatvorenia Zmluvy o dôchodku. Žalovaná spolu s dcérou M. G. v roku 2019 naliehala na žalobkyňu, ktorá je starou mamou M. G., aby žalobkyňa darovala svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti na D. N. A. H., ktorého odhadovaná hodnota v čase darovania bola minimálne vo výške 200.000 eur. Žalobkyňa nemala v úmysle previesť predmetnú nehnuteľnosť na vnučku, keďže mala obavu, že jej nezostane žiadny majetok. Žalovaná ju spolu s dcérou uisťovala, že jej za darovanie nehnuteľnosti zaisťujú doživotné vyplácanie dôchodku vo výške 500 eur mesačne. Spolu s darovacou zmluvou na nehnuteľnosť predložila žalovaná spolu s vnučkou aj zmluvu o dôchodku na podpis žalobkyni. K vyplácaniu dôchodku sa zaviazala v písomnom vyhotovení Zmluvy o dôchodku výlučne žalovaná. Vzhľadom k tomu, že sa verbálne k vyplácaniu predmetného dôchodku zaviazala aj vnučka, žalobkyňa žiadala, aby do Zmluvy o dôchodku bolo doplnené, že v prípade, ak by dôchodok v zmysle zmluvy neuhrádzala žalovaná, táto povinnosť vznikne vnučke, pretože výlučne v jej prospech a v jej záujme malo dôjsť k uzatvoreniu darovacej zmluvy, v dôsledku ktorej mal vzniknúť aj záväzok uhrádzať žalobkyni dôchodok. Keďže návrhy oboch zmlúv vypracovávala žalovaná, do Zmluvy o dôchodku následne doplnila vetu: „Smrťou poskytovateľa dôchodku záväzok prechádza na potomkov.“ Tvrdenie o nezákonnej úprave zmluvy žalobkyňou je tak absurdné, keďže túto upravovala práve žalovaná. O tom, že zmluva nemohla byť upravovaná žalobkyňou svedčí aj skutočnosť, že rovnopis zmluvy o dôchodku túto „rozporovanú“ vetu evidentne obsahuje. Žalobkyňa bola pri uzatváraní oboch zmlúv ubezpečovaná, že nehnuteľnosť na D. N. A. H. jej nezabezpečí dôstojný život, ale doživotný dôchodok vo výške 500 eur mesačne tak učiní. Napokon žalobkyňa obe zmluvy uzatvorila. Vzhľadom k tomu, že žalovaná je dcérou žalobkyne a M. G. vnučkou žalobkyne, dôverovala ich zabezpečeniu až do roku 2020, kedy žalovaná prestala žalobkyni vyplácať dôchodok v zmysle Zmluvy o dôchodku. Žalobkyňa sa so žalovanou nikdy na ukončení Zmluvy o dôchodku nedohodla, pretože by jej starobný dôchodok nepostačoval na úhradu jej životných potrieb. Žalobkyňa uvádza, že jej žalovaná Dohodu o ukončení dôchodku v roku 2020 na podpis nepredložila a už vôbec nie za prítomnosti p. L.. V súvislosti s výpoveďou zmluvy o dôchodku žalobkyňa poukázala na ustanovenie zmluvy upravujúce možnosť výpovede, na ktoré sa žalovaná odvoláva. Až po preskúmaní Zmluvy o dôchodku právnikom žalobkyne sa žalobkyňa dozvedela, že žalovaná do zmluvy zakomponovala aj možnosť jej výpovede bez uvedenia dôvodu. Zmluva o dôchodku bola uzatvorená podľa § 842 a nasl. O.z., pre ktorú je príznačná doba určitá, ktorá je ohraničená smrťou prijímateľa dôchodku, pričom z povahy záväzku vyplýva aj jej nevypovedateľnosť. Z logického ako aj gramatického výkladu zmluva o dôchodku predstavuje zmluvu, predmetom ktorej je záväzok poskytovateľa dôchodku vyplácať prijímateľovi dôchodok, do konca jeho života, bez možnosti jej jednostranného ukončenia výpoveďou. Vylúčenie možnosti vypovedať zmluvu o poskytovaní doživotného dôchodku podľa § 842 a nasl. O.z. je podporené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3MCdo/9/2011 z 27.3.2014, rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 26/2012 z 25.4.2012, sp. zn. II. ÚS 505/2012 z 13.11.2012, sp. zn. IV. ÚS 31/2013 zo 17.1.2013). Podľa žalobkyne zakomponovanie výpovede do Zmluvy o dôchodku zo strany žalovanej je v príkrom rozpore s dobrými mravmi (keďže zmluvou mal byť zabezpečený pravidelný príjem žalobkyne až do konca jej života za účelom jej dôstojného dožitia) a v druhom rade sa prieči aj výslovnému účelu zmluvy, ktorou má byť doživotné vyplácanie dôchodku, tak ako sa to

uvádza v čl. I. zmluvy o dôchodku. S poukazom na uvedené, považuje žalobkyňa ustanovenie o možnosti vypovedať zmluvu za neplatné. Rovnako ako údajné predloženie dohody o ukončení zmluvy o dôchodku aj predloženie výpovede zmluvy o dôchodku žalobkyňi zo strany žalovanej, za opätovnej prítomnosti p. L. sa nezakladá na pravde. Žalobkyňa spochybňuje, že tieto dokumenty boli vyhotovené v roku 2020. Žalobkyňa sa dôvodne domnieva, že tieto boli vytvorené, ako aj podpísané až potom, ako bol žalobkyňi doručený platobný rozkaz v tomto konaní, a to účelovo s cieľom vyprodukovania dôkazov v neprospech žalobkyne, i keď trpiacich nezákonnosťou. Vyvstáva otázka: „Prečo žalovaná nedoručovala výpoveď žalobkyňi poštou, ak by skutočne žalobkyňa odmietla jej prevzatie, ako to tvrdí žalovaná?“ Disponovala by tak potvrdením o doručení výpovede, resp. aspoň o jej odoslaní žalobkyňi. Výpoveď zmluvy o dôchodku podpísanú žalovanou a p. L., ktorú predložila žalovaná do tohto konania nebola žalobkyňi nikdy odovzdaná. Zároveň však treba opakovane uviesť, že ak by aj došlo k doručeniu výpovede žalobkyňi, ustanovenie zmluvy o dôchodku o možnosti vypovedať ju je neplatné, keďže sa prieči nielen zákonu, dobrým mravom ale aj účelu zmluvy a tak aj výpoveď tejto zmluvy by bola považovaná za neplatnú. Nemožno nespomenúť tvrdenie žalovanej o tom, že mala navrhnúť žalobkyňi roztrhanie originálov zmluvy o dôchodku. Žalovaná takýto impertinentný návrh žalobkyňi nedala a okrem toho, žalobkyňa by s roztrhaním originálov zmlúv nikdy nesúhlasila, nakoľko zánik povinnosti žalovanej uhrádzať jej dôchodok by bol pre ňu likvidačný. Žalobkyňa sa dôvodne domnieva, že žalovaná, keďže ako dcéra žalobkyne a majiteľka domu, v ktorom žalobkyňa žije, má prístup do bytu užívaného žalobkyňou ako aj dôverne pozná miesta, kde máva žalobkyňa uložené písomnosti, svojvoľne odniesla z bytu žalobkyne originál zmluvy o dôchodku bez súhlasu žalobkyne v domnení, že šlo o jediný originál, ktorým žalobkyňa disponuje (tej však pôvodne odovzdala oba originály). Nie raz sa žalobkyňi stalo, že niektoré písomnosti týkajúce sa najmä jej majetku nenašla na mieste, na ktorom sa roky nachádzali a už ich nenašla, pričom kľúče od jej bytu má žalovaná, resp. jej rodinní príslušníci. Žalobkyňa si z opatrnosti začala umiestňovať dôležité písomnosti na miesto žalovanej neprístupné, a preto disponuje aj jedným vyhotovením originálu zmluvy o dôchodku, s čím žalovaná nepočítala. Tvrdenie žalovanej, že navštívila po obdržaní platobného rozkazu žalobkyňu, je pravdivé. Žalobkyňa si nepamätala meno svojho advokáta len z toho dôvodu, že pravidelne sa nestretávala priamo s ním, ale s jeho koncipientkou. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že žalobkyňa nevie, prečo bol podaný návrh, to sa nezakladá na pravde. Žalovaná sa nepýtala na dôvod podania platobného rozkazu, keďže jej musel byť zrejmý. Žalovaná v ten deň požadovala od žalobkyne podpísať nejaký dokument (pravdepodobne šlo o dohodu o zrušení zmluvy o dôchodku), žalobkyňa sa tým bližšie nezaoberala a dokument podpísať odmietla. Žalovaná ďalej žalobkyňi zavádzajúco tvrdila, že podaním žaloby si žalobkyňa sama spôsobí, že príde o bývanie (o právo doživotného bývania v dome vo vlastníctve žalovanej), že skončí na ulici, pretože exekútor z dôvodu dlžoby vyplývajúcej z platobného rozkazu predá rodinný dom, pretože jej advokát určite podá po ukončení tohto konania návrh na vykonanie exekúcie, ak by s ním aj sama žalobkyňa nesúhlasila, t. j. že exekučné konanie nebude v jej dispozícii. Žalobkyňa považuje Zmluvu o dôchodku naďalej za platnú a má za to, že žalovaná je povinná vyplácať jej dôchodok vo výške 500 eur mesačne až do jej smrti príp. do ukončenia zmluvy dohodou žalobkyne a žalovanej.

Žalovaná reagovala, že tvrdenia uvádzané žalobkyňou nie sú pravdivé a v celom rozsahu ich poprela. V prípade, ak žalobkyňa tvrdí, že čokoľvek uhradza, tak žiadala aby súdu predložila tieto doklady, ako aj výpis z účtu potvrdzujúci úhradu. Žalovaná v prípade potreby vie súdu vydokladovať celú rekonštrukciu rodinného domu, ktorá prebehla a ktorá zahŕňala aj časť domu, ktorú bezodplatne užíva žalobkyňa. Veci na ktoré poukazuje žalobkyňa boli uhradené žalovanou. Skutočnosť, že došlo k dohode o ukončení vyplácania finančnej čiastky vo výške 500 eur mesačne potvrdzuje aj rozhovor medzi žalobkyňou a žalovanou, a v tejto súvislosti zaslala súdu zvukový záznam z tohto rozhovoru. Tento záznam tiež preukazuje, že celú rekonštrukciu hradila žalovaná. Svedkom tohto rozhovoru bola aj p. O. B.. V novembri 2020 po dohode medzi žalobkyňou a žalovanou bola vypracovaná Dohoda o ukončení zmluvy o dôchodku, ktorú dňa 21.11.2020 podpísala žalovaná a v tento istý deň (21.11.2020) bola táto Dohoda o ukončení zmluvy o dôchodku osobne prinesená na podpis žalobkyňi za účasti svedka, ktorým bol p. K. L., ktorý svoju prítomnosť potvrdil aj písomne na tejto Dohode o ukončení zmluvy o dôchodku. Žalobkyňa sa rozhodla túto Dohodu o ukončení zmluvy o dôchodku nepodpísať napriek tomu, že s jej ukončením súhlasila. Žalobkyňa, keďže súhlasila s ukončením predmetnej zmluvy, avšak nechcela podpísať Dohodu o ukončení zmluvy o dôchodku, navrhla žalovanej roztrhanie originálov Zmluvy o dôchodku. Originály Zmluvy o dôchodku boli ešte v tento istý deň (21.11.2020) roztrhané. K prevodu spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti na D. N. A. H. došlo na vnučku M. G. z dôvodu, že žalobkyňa previedla svoje ďalšie spoluvlastnícke podiely na tejto nehnuteľnosti aj na ďalších dvoch vnukov a na ďalšiu vnučku. Bolo tak urobené z dôvodu, že toto bolo želaním manžela žalobkyne a otca žalovanej, aby nehnuteľnosť na D. N. A. H. vlastnili vnúčatá. Uzavretie Zmluvy o dôchodku nemá absolútne

žiaden súvis s prevodom spoluvlastníckeho podielu na D. N. A. H. na vnučku M. G.. Je však úplne zrejmé, čo žalobkyňa uvádzaním týchto skutočností sleduje. Totižto „v právnej teórii pertraktovanú zmluvu charakterizujeme ako tzv. „odvážnu zmluvu“, a to predovšetkým z toho dôvodu, že vopred nie je isté, ktorý z účastníkov bude z tohto záväzkového vzťahu väčšmi profitovať. Prvok odvážnosti, charakteristický pre tento typ zmluvy, sa tak odzrkadľuje najmä v určitej miere neistoty oboch účastníkov vstupujúcich do tohto záväzkového vzťahu, ktorý vyplýva z neurčitého trvania zmluvy (na doživotie, resp. na inak určený okamih jej zániku neurčitého trvania). V prípade, že zmluva o dôchodku bola uzavretá napríklad z dôvodu doživotnej renty za to, že dôchodca poskytol poskytovateľovi dôchodku svoj byt, poskytovateľ dôchodku v závislosti od toho, koľko sa dôchodca dožije, buď získa alebo stratí. V prípade, že by v zmluve tento prvok odvážnosti (neistej výhody) chýbal, sme toho názoru, že by nešlo o zmluvu o dôchodku podľa § 842 O.z., ale o iný typ zmluvy upravenej v O.z., resp. o inominát.“ V zmluve, ktorá bola uzavretá medzi žalobkyňou a žalovanou práve tento prvok odvážnosti (neistej výhody) chýba, čo sa žalobkyňa snaží dotvoriť svojim príbehom o dôvode a účele uzavretia predmetnej zmluvy. Žalobkyňa sa snaží vyhnúť tomu, aby súd začal túto zmluvu posudzovať ako inominát. Žalobkyňa namiesto toho, aby súdu poskytla pravdivé informácie o dôvode uzavretia predmetnej zmluvy, tak sa snaží súd zavádzať. Skutočným dôvodom pre ktorý bola predmetná zmluva uzavretá, bol nátlak žalobkyne na žalovanú. Žalovaná po tom, ako sa stala výlučnou vlastníčkou rodinného domu, ktorý žalobkyňa bezodplatne užíva, sa nevedela do rodinného domu dostať, nevedela robiť jeho údržbu a pod. V tomto prístupe k jej vlastníctvu jej bránila žalobkyňa. Medzi žalobkyňou a žalovanou v tejto súvislosti prebiehalo aj mediačné konanie, kedy žalobkyňa podmienila umožnenie prístupu žalovanej do jej vlastného rodinného domu uzavretím predmetnej zmluvy o dôchodku. V prípade, ak by žalobkyňa túto skutočnosť popierala, tak súdu poskytne všetky listiny z tohto mediačného konania. Z uvedeného dôvodu je tu namieste otázka platnosti tejto predmetnej zmluvy, ktorá bola žalobkyňou vynútená a žalovanou bola podpísaná len z tohto dôvodu, aby sa žalovaná mohla dostať do svojho rodinného domu. K otázke vypovedania predmetnej zmluvy uviedla, že v prvom rade bude potrebné vyriešiť otázku, či sa jedná o zmluvu o dôchodku alebo ide o inominátnu zmluvu a či táto zmluva bola platne uzavretá. V každom prípade, ak by súd mal za to, že sa jedná o zmluvu o dôchodku, poukazuje priamo na rozhodnutie NS SR, na ktoré sa odvoláva aj žalobkyňa. NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3MCdo/9/2011 z 27.3.2014 uvádza, cit. „Pri riešení zásadnej otázky tohto konania, či spornú zmluvu o dôchodku bolo možné vypovedať, treba mať na zreteli zmysel a účel § 842 Občianskeho zákonníka. Účelom tejto právnej úpravy je, aby sa uzatvorením zmluvy o dôchodku upravili vzájomné práva a povinnosti účastníkov zmluvy v nimi zakladanom právnom vzťahu spôsobom, ktorý osobe v tomto právnom vzťahu oprávnenej zabezpečí prijímanie určitého peňažného plnenia doživotne alebo počas inak stanovenej doby neurčitého trvania. Zmluva o dôchodku, ktorá bola uzavretá podľa uvedeného ustanovenia s tým, že dôchodok bude oprávnenej osobe poskytovaný doživotne, vyjadruje zámer jej účastníkov vytvoriť taký právny základ „doživotného“ vyplácania dôchodku, ktorý je v prospech prijímateľa dôchodku (a na ťarchu poskytovateľa dôchodku) charakterizovaný určitou stabilitou a nemennosťou a ktorý prijímateľovi plnenia poskytuje adekvátnu [v takom prípade sa môže mať na mysli (len) „doživotnú“] istotu a záruku plnenia zo strany osoby povinnej. Takúto zmluvu o dôchodku by bolo možné vypovedať iba ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, alebo ak by to pripúšťal Občiansky zákonník.“ Všetky rozhodnutia na ktoré poukazuje žalobkyňa riešia tú istú vec, a to je výpoveď zmluvy o dôchodku v zmysle § 582 ods. 1 O.z. V prejedávanej veci však nebola výpoveď zmluvy učená v zmysle § 582 ods. 1 O.z. Možnosť vypovedať zmluvu uzavretú medzi žalobkyňou a žalovanou bola dohodnutá priamo v predmetnej zmluve. A v tejto súvislosti aj sám NS SR vo svojom rozhodnutí potvrdzuje, že zmluvu o dôchodku možno vypovedať ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, alebo ak by to pripúšťal Občiansky zákonník.

Z vylučku žalobkyne vyplynulo, že dôvodom uzatvorenia zmluvy o dôchodku bola skutočnosť, že ona darovala časť svojej nehnuteľnosti na D. N. A. H. dcére žalovanej, pričom tak prišla o príjem z tejto nehnuteľnosti, tak jej žalovaná navrhla, že jej bude ako rentu vyplácať 500 eur mesačne, čím sa to vykompenzuje, návrh zmluvy dala zrejme vypracovať žalovaná, žalobkyňa zmluvu po prvý raz videla pri jej podpise, zmluva o dôchodku mala byť súčasťou darovacej zmluvy. O možnosti vypovedať zmluvu nevedela, upozornil ju na ňu až jej právny zástupca, keby o tom vedela, nepodpíše ju. Vzťahy prudko ochladli po uzatvorení darovacej zmluvy a zmluvy o dôchodku, platila na jej základe rok, potom prestala kvôli nedostatku financií v súvislosti s prerábkou nehnuteľnosti, s čím žalobkyňa súhlasila, podpísala rozpis platieb na rok 2020, čím im chcela pomôcť a očakávala, že žalovaná bude po ukončení prerábky a nastahovaní nájomcov pokračovať v platbách zo zmluvy o dôchodku, čo sa však nestalo, dokonca súdne vymáha od žalobkyne platby za elektrinu, vodu a plyn. Poprela doručenie výpovede zmluvy, poprela, že by ju žalovaná s p. L. v rokoch 2020 resp. 2021 navštívili. Poprela, že by v čase prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na D. ulici na dcéru žalovanej darovala niekomu nejaký iný podiel. Poprela

uzatvorenie písomnej zmluvy o dôchodku s vnukmi, ktorým darovala druhú polovicu nehnuteľností, nepamätala sa, čo bolo predmetom mediačného konania v roku 2017. S rekonštrukciou domu, v ktorom má žalobkyňa právo doživotného užívania, zmluva o dôchodku nijako nesúvisela.

Z výsluchu žalovanej vyplynulo, že motívom uzatvorenia zmluvy o dôchodku bola skutočnosť, že žalobkyňa ju prestala vpúšťať do domu, ktorý žalovanej daroval jej otec, na ktorý dom si vzala úver 900.000 SKK ešte v roku 1998, pričom po smrti otca v roku 2012 si ho začala nárokovat' žalobkyňa, v roku 2016 podala žalobu o vrátenie daru, kde neuspela, následne vymenila zámky, žalovaná iniciovala mediačné konanie, avšak želaný výsledok sa nedostavil, mala v úmysle v dome opraviť zatekajúce stropy, čo jej žalobkyňou nebolo umožnené, následne oslovila p. L., nevedela si poradiť, keďže ju žalobkyňa nevpustila do domu a volala na ňu a jej manžela a deti policajné hliadky, p. L. žalobkyni opakovane dohovárať. Tak došlo k uzatvoreniu zmluvy o dôchodku. Žalobkyňa uznala, že žalovanú stála rekonštrukcia domu (vrátane časti doživotne užívanou žalobkyňou) cca 50.000 eur, a teda že 500 eur mesačne navyše je veľa, dohodli sa o ukončení platby dôchodku, ktorú dohodu však následne po jej vypracovaní a doručení p. L. a žalovanou odmietla podpísať, odporučila predmetnú zmluvu roztrhať, o týždeň neskôr jej žalovaná v spoločnosti p. L. doručila výpoveď zmluvy o dôchodku. Zmluva bola vypracovaná p. L.. Z nehnuteľnosti na D. N. A. H. žalobkyňa darovala bratovi žalovanej 1, žalovaná zdedila 1 a zvyšnú 1 žalobkyňa darovala deťom žalovanej a udialo sa to pred uzatvorením zmluvy o dôchodku. Zmluvu o dôchodku uzavrela s vážnym úmyslom platiť matke 500 eur mesačne. Ustanovenie o možnosti zmluvu vypovedať žiadala zakomponovať žalobkyňa. Dôchodok platila do konca roka 2020. P. L. je rodinný známy. Zmluva o dôchodku nebola uzatvorená súčasne s darovacou zmluvou, len bol notársky overený podpis v jeden deň.

Z výsluchu svedka K. L. vyplynulo, že strany sporu dlhoročne pozná, v minulosti pracoval u manžela žalovanej. Svedok vypracoval zmluvu o dôchodku na požiadanie žalobkyne. V zmluve vynechal kolónku na číslo účtu, kam mal byť dôchodok posielaný, s čím ale nesúhlasila žalobkyňa, následne sa urobila tabuľka o rozpise platieb. Bol prítomný pri uzatvorení dohody o ukončení zmluvy o dôchodku kvôli prerábke domu, žalobkyňa povedala, že zmluvu rušia a táto bola roztrhaná. Následná výpoveď bola realizovaná z dôvodu právnej istoty, ktorú výpoveď žalobkyňa neprevzala s odôvodnením, že veď je to už zrušené. Výpoveď doručoval on spoločne so žalovanou osobne. On pripravil okrem zmluvy aj dohodu o jej zrušení, aj výpoveď. Dôvod osobného doručovania výpovede bol v tom, že žalovaná ju nechcela ísť doručiť sama, po príchode k žalobkyni si sadli v obývačke, žalovaná žalobkyni oznámila, čo priniesli a žalobkyňa to odmietla prevziať.

Z výsluchu svedkyne O. B. (švagriná žalobkyne, žalovaná je jej neter) vyplynulo, že bola iniciátorkou stretnutia u žalobkyne, účelom ktorého bolo odhovoriť žalobkyňu na žiadosť žalovanej od tohto súdneho konania, žalobkyňa na stretnutí mala potvrdiť ukončenie platnosti zmluvy o dôchodku. So žalobkyňou sa nenavštevujú od roku 2006, komunikujú len spoločensky nevyhnutne. Stretnutie iniciovala v snahe urovnať vzťahy strán sporu a podľa jej vedomostí dôvodom zrušenia zmluvy o dôchodku mali byť výdavky žalovanej na rekonštrukciu domu. O darovaní nehnuteľnosti žalobkyňou v prospech dcéry žalovanej v hodnote 200.000 eur nemala vedomosť.

Z výsluchu svedka P. B. (syn žalobkyne a brat žalovanej) vyplynulo, že vedel o existencii zmluvy o dôchodku a mala byť vypracovaná p. J. pri procese darovania majetku na D. N. A. H.. Dôvodom mala byť skutočnosť, že po smrti otca on a žalovaná niečo zdedili, niečo zostalo matke, ktorej sa nechcelo komunikovať s úradmi a nájomcami, tak sa rozhodla zbaviť sa majetku, darovala ho dcére žalovanej a za účelom zabezpečenia príjmu žalobkyne sa dohodli na doživotnej rente 500 eur mesačne, v ktorom čase jej 500 eur mesačne platil aj svedok. Rekonštrukcia domu sa riešila až neskôr, v súčasnosti dom na D. prenajatý nie je, a to od 02/2022. Pri uzatvorení zmluvy o dôchodku prítomný nebol.

V rámci záverečnej reči žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedla, že vo vyjadrení obsiahnutom v ESS sa uvádza odkaz na notársku zápisnicu, ktorú vyhotovila žalobkyňa u notárky, z nej má vyplývať aj keď to možno nie je právne správne vyhotovený dokument, že žalobkyňa následne v testamente prenechá aby zdedil štvrtku resp. polovicu jej podielu na nehnuteľnosti synovi, ktorý ak do času jej úmrtia bude celkový spoluvlastnícky podiel žalobkyne spravovať v zmysle vzájomnej dohody, tak vyplývajú z tejto správy jej majetku jej bude poukazovať 1.000 eur mesačne a zároveň obsahom notárskej zápisnice je, že druhú polovicu spoluvlastníckeho podielu zdedí žalovaná, v takom prípade ak jej zachová nerušené právo doživotného bývania v dome kde už v tom čase mala zriadené vecné bremeno. Keďže syn žalobkyne spravoval celý spoluvlastnícky podiel, bol povinný platiť 1.000 eur žalobkyni, pretože prijímal nájomné, no a potom ako žalobkyňa previedla na žalovanú polovicu svojho podielu syn žalobkyne prestal spravovať celý spoluvlastnícky podiel, a žalovaná sa preto zaviazala, že v tejto polovici tých 500 eur bude uhrádzať žalobkyni doživotne a to formou zmluvy o dôchodku, ktorú si žalovaná sama zvolila bez toho aby tento zmluvný typ vyberala žalobkyňa. V ďalšom texte

sa žalovaná venuje finančnej situácii žalobkyne, a k tomu aké veľké finančné prostriedky by mala mať uložené v trezore, ktorý podľa tvrdení žalovanej bol v dome zabudovaný počas rekonštrukcie realizovanej žalovanou. Žalobkyňa udáva, že trezor bol v dome zabudovaný ešte jej manželom niekedy v čase keď sa narodila žalovaná a je možné že v inej časti domu, ktorý nie je užívaný žalobkyňou bol žalovanou zabudovaný nejaký iný trezor. Čiže ani toto tvrdenie nie je pravdivé zo strany žalovanej. Žalobkyňa zotrvala na tom, že žiadnymi uvádzanými finančnými prostriedkami nedisponuje. Ani údajným zlatom zdedeným po manželovi a ani nezdedila žiadne sudy s medovinou, o čom svedčí osvedčenie o dedičstve, z ktorého vyplýva, že údajné sudy zdedil syn žalobkyne a žiadne zlato nebolo predmetom dedičstva. Pokiaľ ide o vyhotovenie Zmluvy o dôchodku, žalobkyňa naďalej zotrváva na tom, že ju nevyhotovovala ona ani nebola vyhotovovaná na jej podnet. A ak syn žalobkyne sa domnieval, že zmluvu vyhotovoval E. J., tak to bolo z toho dôvodu, že v tom čase, bol v čase zhotovovania Zmluvy o dôchodku syn žalobkyne komunikoval s E. J. ohľadne domu na D., keďže vtedy zastupoval žalovanú aj v iných sporoch.

Žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že uvedené vyjadrenie je veľmi obsiahle a s týmto konaním nijako nesúvisí. V prípade ak by aj súd mal za to, že nejakým spôsobom by skutočnosť uvádzané v tomto vyjadrení mohli mať súvis s týmto konaním, tak poukazuje na zásadu koncentrácie konania, ktorá je samozrejme v kompetencii vyhodnotenia zo strany súdu, avšak všetky tieto dôkazy bolo do konania predložené neskoro a žalobkyňa neuviedla žiadny ospravedliteľný dôvod, pre ktorý tieto dôkazy predkladá do tohto konania až teraz.

Zo Zmluvy o dôchodku (č. I. 75 spisu) vyplýva, že táto bola dňa 14.8.2019 uzatvorená medzi žalovanou ako poskytovateľom a žalobkyňou ako príjemcom dôchodku, v čl. II. zmluvy bola dojednaná povinnosť žalovanej platiť žalobkyňi ako doživotnú rentu sumu 500 eur mesačne na účet, ktorá povinnosť žalovanej zanikne smrťou žalobkyne a smrťou žalovanej záväzok prechádza na potomkov. V čl. III. ods. 3 zmluvy bola dohodnutá možnosť vypovedať zmluvu ktoroukoľvek zo zmluvných strán bez udania dôvodu formou písomnej výpovede doručenej druhej strane, s výpovednou lehotou v trvaní 1 mesiac. Obe zmluvné strany zmluvu podpísali 14.8.2019, dňa 14.8.2019 bol notársky osvedčený podpis žalovanej, dňa 30.5.2022 bola doslovná zhoda kópie zmluvy s predloženým originálom zmluvy notársky osvedčená. Súd prvej inštancie dôvodil, že predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 5.500 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo súm vo výške 500 eur od splatnosti jednotlivých opakovaných plnení až do zaplatenia, z právneho dôvodu nároku zo zmluvy o dôchodku. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi žalobkyňou a žalovanou došlo dňa 14.8.2019 k uzatvoreniu Zmluvy o dôchodku, predmetom ktorej bol záväzok žalovanej vyplácať žalobkyňi doživotnú rentu/dôchodok vo výške 500 eur mesačne, a to vždy ku koncu príslušného mesiaca, počnúc mesiacom, v ktorom došlo k podpisu zmluvy. Na základe zmluvy boli realizované mesačné platby počnúc 29.8.2019 končiac 1.12.2020. Platnosť zmluvy ako celku a rovnako realizované platby stranami sporu rozporované neboli.

Spor medzi stranami sporu existoval vo vzťahu k platnosti čl. II poslednej vety zmluvy, kde žalobkyňa tvrdila a v priebehu konania aj podložila vo forme overenej fotokópie originálu zmluvy, že posledná veta čl. II zmluvy znie: „Smrťou poskytovateľa dôchodku záväzok prechádza na potomkov“, žalovaná trvala na tom, že ona disponuje odlišným písomným vyhotovením zmluvy, ktoré vyhotovenie uvedené čiastkové dojednanie neobsahuje, poukázala na možnú nezákonnú manipuláciu so zmluvou zo strany žalobkyne. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná za účelom preukázania pravdivosti svojho tvrdenia predložila v konaní len návrh zmluvy o dôchodku neobsahujúci podpisy ani jednej zo strán sporu, ako aj na skutočnosť, že vychádzajúc z preukázaného právneho stavu veci nemožno uvedené čiastkové dojednanie považovať za dojednanie priamo súvisiace s predmetom sporu s potenciálom ovplyvniť výsledok konania vo veci samej a v neposlednom rade konštatujúc, že v prípade daného čiastkového dojednania nejde o podstatnú náležitosť zmluvy o dôchodku, kedy by neplatnosť čiastkového dojednania mohla vyústiť do konštatovania neplatnosti zmluvy ako celku, súd sa uvedenou časťou procesnej obrany žalovanej bližšie nemal dôvod zaoberať.

Žalobkyňa vyjadrila presvedčenie, že absolútne neplatným je čiastkové dojednanie ohľadne možnosti ktorejkoľvek zo zmluvných strán bez udania dôvodu vypovedať zmluvu s výpovednou lehotou 1 mesiac obsiahnuté v písomnom vyhotovení zmluvy v čl. III ods. 3 (inak čo do jeho existencie nespochybnené), a to jednak podľa ust. § 37 ods. 1 O.z. pre absenciu vážnej vôle na jej strane a vedomosti o existencii dojednania, ako aj podľa ust. § 39 O.z. pre rozpor s dobrými mravmi s poukazom na ustálenú judikatúru. Vychádzajúc zo zákonného znenia ust. § 843 O.z. je zrejmé, že platnosť zmluvy je obligatórne podmienená jej písomnou formou, ktorá skutočnosť v prípade sporu ohľadne existencie tej-ktorej čiastkovej dohody uľahčuje dôkazné možnosti. Žalobkyňa zmluvu vlastnoručne podpísala, čím navonok prejavila vôľu byť zmluvou viazaná, a to vrátane jej čl. III ods. 3. Zároveň v čl. IV ods. 6 potvrdila, že zmluvu si riadne prečítala, jej jej zrozumiteľná a zároveň vyjadruje jej skutočnú vôľu. Následná

argumentácia o tom, že s časťou zmluvy (ktorú vyhodnotila ako pôsobiacu v jej neprospech) sa neoboznámila, lebo inak by ju logicky nepodpísala, v kontexte uvedeného neobstojí, nakoľko prípadný ľahkovážny prístup v podobe nedostatočného oboznámenia sa so znením zmluvy, resp. neznalosť právnych účinkov podľa účinnej zákonnej úpravy nezakladá dôvod neplatnosti právneho úkonu. Vo vzťahu k neplatnosti dojednania v čl. III ods. 3 zmluvy (možnosť výpovede zmluvy bez udania dôvodu) súd uviedol, že predmetné čiastkové dojednanie bolo učené písomnou formou stranami sporu ako zmluvnými stranami, pričom zásadu zmluvnej voľnosti je potrebné v občianskoprávných vzťahoch rešpektovať. Aplikácia rámcového ust. § 582 ods. 1 O.z. by bola možná v prípade, ak by zmluva samotná zmluvné dojednanie upravujúce možnosť výpovede zmluvy neobsahovala, ktorý stav v danom prípade preukázaný nie je. Správnosť názoru o nemožnosti vypovedať zmluvu o dôchodku podľa argumentácie prezentovanej právnou zástupkyňou žalobkyne podporuje aj ustálená rozhodovacia činnosť súdov, konkrétne poukázala na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3MCdo/9/2011, II. ÚS 26/2012, II. ÚS 505/2012, IV. ÚS 31/2013. Súd upriamil pozornosť na zrejmu skutočnosť, že predmetné rozhodnutie NS SR vychádzalo z odlišného skutkového a právneho stavu veci a síce, v prejednávacom prípade (na rozdiel od tohto konania) nebola medzi stranami sporu dohodnutá možnosť výpovede zmluvy. NS SR v uznesení sp. zn. 3MCdo/9/2011 vyslovil právny záver, že „takúto zmluvu o dôchodku by bolo možné vypovedať iba ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, alebo ak by to pripúšťal Občiansky zákonník. Názor odporkyne, že tento postup pripúšťa § 582 ods. 1 O.z., sa prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku (§ 842 O.z.), lebo v rozpore s jej zmyslom pripúšťa narušenie („doživotnej“) istoty poskytovania dôchodku oprávnenej osobe možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť. Najvyšší súd zastáva názor, že v takýchto prípadoch nemožno tento zmluvný typ ukončiť výpoveďou podľa § 582 ods. 1 O.z.. Najvyšší súd poznamenáva, že k otázke, či zmluvu o dôchodku možno vypovedať, vyslovil právny názor aj ústavný súd, ktorý vo viacerých rozhodnutiach (viď napríklad z 25.4.2012 sp. zn. II. ÚS 26/2012, zo 7.11.2012 sp. zn. IV. ÚS 550/2012, z 13.11.2012 sp. zn. II. ÚS 505/2012, zo 17.1.2013 sp. zn. IV. ÚS 31/2013, z 24.7.2013 sp. zn. IV. ÚS 457/2013) konštatoval, že zmluvu o dôchodku (§ 842 O.z.), ktorý sa má vyplácať doživotne, nemožno vypovedať podľa § 582 ods. 1 O.z. Ústavný súd pri tom tiež poznamenal, že „dojednanie zmluvy o dôchodku „na doživotne“ je navyše nepochybne potrebné považovať z hľadiska povahy tohto dojednania za dojednanie zmluvy na dobu určitú“. Z citovaného právneho záveru je teda nepochybne, že aplikácia ust. § 582 ods. 1 O.z. je najvyššími súdnymi autoritami síce pri výpovedi zmluvy o dôchodku vzhľadom na jej charakter a účel vylúčená, avšak právny inštitút výpovede zmluvy možno uplatniť v prípade, ak si možnosť vypovedať zmluvu čo aj bez udania dôvodu zmluvné strany dohodnú. V danom prípade jednoznačne došlo k platnému čiastkovému dojednaniu ohľadne možnosti vypovedať zmluvu o dôchodku ktoroukoľvek zmluvnou stranou bez udania dôvodu. Vo svetle uvedeného súd mal dojednanie obsiahnuté v čl. III ods. 3 zmluvy o dôchodku za platné.

Žalovanou tvrdený zánik záväzku zo zmluvy o dôchodku v dôsledku ústnej dohody strán sporu o jej faktickom zničení formou roztrhania písomného vyhotovenia zmluvy je podľa názoru súdu irelevantným tvrdením dôvodiac jednak nemožnosťou subsumovať faktické zničení písomného vyhotovenia zmluvy pod niektorý zo spôsobov zániku záväzku spomedzi spôsobov zániku záväzku taxatívne vymedzených v ust. § 559 až 587 O.z.; jednak s poukazom na znenie ust. § 40 ods. 1 a 2 O.z.

Žalovaná ďalej tvrdila zánik zmluvy o dôchodku čo do platnosti a účinnosti s poukazom na Dohodu uzatvorenú stranami sporu podľa ust. § 585 ods. 1 O.z. (dohoda o urovaní). Súd po oboznámení sa s obsahom predmetnej dohody predloženej žalovanou konštatuje, že písomné vyhotovenie dohody ako dvojstranného právneho úkonu, ktorej písomná forma je obligatórna podľa ust. § 40 ods. 1 a 2 O.z. celkom zjavne neobsahuje vlastnoručný podpis žalobkyne, na základe čoho možno nepochybne dospieť k záveru, že žalovaná nepreukázala existenciu platne uzatvorenej dohody o ukončení zmluvy o dôchodku.

Žalovaná v záujme dosiahnutia právnej istoty vo vzťahu k ukončeniu platnosti a účinnosti zmluvy o dôchodku túto podľa svojho vyjadrenia písomne vypovedala v súlade s ust. čl. III ods. 3 zmluvy, a to písomnou formou dňa 28.11.2020 bez udania dôvodu s mesačnou výpovednou lehotou, ktorá začala plynúť dňom doručenia výpovede (28.11.2020) a uplynula tak 28.12.2020. Tvrdenie podložila listinným dôkazným prostriedkom označeným ako Výpoveď zmluvy o dôchodku, z obsahu ktorého možno dospieť k poznaniu, že výpoveď obsahuje ručne dopísané čestné prehlásenie svedka K. L. o tom, že dňa 28.11.2020 bol so žalovanou za žalobkyňou odovzdať túto výpoveď.

Odvolačný súd v rámci zrušujúceho rozhodnutia vyslovil právny názor, podľa ktorého je nutné považovať čiastkové dojednanie o možnosti vypovedania spornej zmluvy obsiahnuté v čl. III ods. 3 zmluvy za neplatné podľa ust. § 39 O.z. pre rozpor so zákonom, ktorým právnym názorom je súd prvej inštancie v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP viazaný.

Vzhľadom na vyššie konštatovanú neplatnosť dojednania v čl. III. ods. 3 zmluvy, výpoveď zmluvy realizovaná žalovanou písomne dňa 28.11.2020 výslovne s poukazom na existenciu zmluvne dojednej možnosti výpovede nemá spôsobilosť vyvolať právne účinky predpokladné žalovanou v podobe ukončenia zmluvného vzťahu. Vychádzajúc z uvedených skutočností tak súd prvej inštancie žalobkyni priznal právo na zaplatenie dôchodku podľa platnej a účinnej zmluvy o dôchodku tak, ako si to uplatnila žalobou, t. j. žalovanej uložil platobnú povinnosť tak, že táto je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 5.500 eur do 3 dní, pričom ide o plnenie zo zmluvy za obdobie 11 mesiacov po 500 eur, obdobie od 01/2021 do 11/2021. Súd žalobkyni priznal i uplatnený úrok z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 O.z. z dlžnej istiny 5.500 eur, vychádzajúc z dátumu splatnosti jednotlivých plnení dôchodkových dávok (posledný deň mesiaca), nakoľko úrok z omeškania bol žalobkyňou uplatnený v zákonom limite 5% ročne. V časti o trovách konania súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 CSP, vecne plným úspechom žalobkyne v spore.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalovaná, s návrhom na jeho zmenu zamietnutím žaloby a priznaním žalovanej náhrady trov konania. Uviedla odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1, písm. h/ CSP. Nestotožnila s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, ktorý bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (vyjadreného v jeho predchádzajúcom rozhodnutí v predmetnej veci) o absolútnej neplatnosti čiastkového dojednania o možnosti vypovedania zmluvy obsahujúceho v čl. III. ods. 3 zmluvy. S názorom Krajského súdu Trnava sa nestotožnila a teda aj samotný rozsudok Okresného súdu Galanta považuje za nesprávny, rozhodnutia oboch súdov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd mal žalobu zamietnuť. Citovala z rozhodnutia NS SR sp. zn. 3MCdo/9/2011 zo dňa 27.3.2014. Všetky rozhodnutia na ktoré poukazuje vo svojom rozhodnutí Krajský súd Trnava riešia tú istú vec, a to je výpoveď zmluvy o dôchodku v zmysle ustanovenia § 582 ods. 1 O.z. V prejednávanej veci však nebola výpoveď zmluvy učinena v zmysle § 582 ods. 1 O.z. Možnosť vypovedať zmluvu uzavretú medzi žalobkyňou a žalovanou bola dohodnutá priamo v predmetnej zmluve. A v tejto súvislosti aj sám NS SR vo svojom rozhodnutí potvrdzuje, že zmluvu o dôchodku možno vypovedať, ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, alebo ak by to pripúšťal Občiansky zákonník. Napriek právnemu názoru NS SR, že zmluvu o dôchodku možno vypovedať, ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, tak súd uviedol, že dojednanie výpovede v predmetnej zmluve je neplatné pre rozpor so zákonom (§ 39 O.z.). Citovala § 2 ods. 3 CSP s tým, že je v ňom normovaná klasická dichotómia právnych noriem kogentných a právnych noriem dispozitívnych. Pomerne inštruktívne pravidlo obsahujúce v odseku 3, totiž že subjekty súkromného práva sa môžu dohodou odchýliť od právnej úpravy v prípade, ak nejde o právnú úpravu kogentnú, však z teoretického hľadiska ako rozlišovacie kritérium právnych noriem dispozitívnych a kogentných nestačí. Pre hlbšie pochopenie rozdielu medzi právnou normou dispozitívnou a kogentnou nie je podstatná aplikačná rovina vo forme spoľahlivého identifikovania možnosti „odchýliť sa“ od zákonného textu. Podstata tohto hlbšieho rozlíšenia spočíva v axiomatickej rovine právnych princípov. Nadväzuje v tejto súvislosti na výklady o princípe autonómie vôle. Princíp autonómie vôle znamená prejavenie slobody jednotlivca svojou autonómnou, na objektívnom práve nezávislou vôľou stanovovať práva a povinnosti nezávisle od textu právnej normy. Inak povedané, tam, kde intenzita spoločenského záujmu neodôvodňuje kogentné (spravidla imperatívne) ustanovenie práv a povinností priamo zákonom, môže subjekt práva prejavom svojej vôle ustanovenie zákona postaviť do roviny hypotetického, subsidiárneho režimu práv a povinností. To znamená, že zákon v dispozitívnej norme ustanovuje práva a povinnosti len podmienene, t. j. pre prípad, že subjekt svoju (inú) vôľu neprejaví. Z uvedeného vyplýva, že subjekty práva môžu v stanovených prípadoch vylúčiť aplikáciu dispozitívnej právnej normy vytvorením vlastnej (autonómnej) právnej normy. Až výlučne v prípade, keď takúto vôľu neprejavia a autonómnou normu nevytvoria, nastupuje režim dispozitívnej právnej normy. Ako vidno, na tejto hlbšej úrovni spočíva dichotómia právnych noriem so zreteľom na uplatnenie princípu autonómie vôle v rozlišovaní kogentných noriem, vylučujúcich vytvorenie autonómnej normy na jednej strane, a autonómnych právnych noriem umožňujúcich uplatnenie autonómnej vôle vo forme vylúčenia aplikácie dispozitívnej právnej normy, ktorej režim nastupuje iba pre prípad absencie tejto vôle, na strane druhej. Opätovne možno konštatovať, že miera výskytu kogentných právnych noriem v súkromnom práve tak vlastne poukazuje na mieru uplatnenia ľudskej slobody v súkromnoprávných vzťahoch. Platí, že počet kogentných právnych noriem by mal byť v súkromnom práve minimálny, odôvodnený predovšetkým sociálnou funkciou súkromného práva. Citovala v tejto súvislosti z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 1244/99. Žalobkyňa zmluvu vlastnoručne podpísala, čím navonok prejavila vôľu byť zmluvou viazaná, a to vrátane jej čl. III ods. 3. Zároveň v čl. IV ods. 6 potvrdila, že zmluvu si riadne prečítala, jej jej zrozumiteľná a zároveň vyjadruje jej skutočnú vôľu. Vo vzťahu k neplatnosti dojednania v čl. III ods. 3 zmluvy (možnosť výpovede zmluvy bez udania dôvodu) žalovaná uviedla, že predmetné

čiasťkové dojednanie bolo učené písomnou formou stranami sporu ako zmluvnými stranami, pričom zásadu zmluvnej voľnosti je potrebné v občianskoprávných vzťahoch rešpektovať. Aplikácia rámcového ust. § 582 ods. 1 O.z. by bola možná v prípade, ak by zmluva samotná zmluvné dojednanie upravujúce možnosť výpovede zmluvy neobsahovala, ktorý stav v danom prípade preukázaný nie je. NS SR v uznesení sp. zn. 3MCdo/9/2011 vyslovil právny záver, že „takúto zmluvu o dôchodku by bolo možné vypovedať iba ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, alebo ak by to pripúšťal Občiansky zákonník. Názor súdu, že tento postup sa prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku (§ 842 O.z.), lebo v rozpore s jej zmyslom pripúšťa narušenie („doživotnej“) istoty poskytovania dôchodku oprávnenej osobe možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť nemôže obstáť. V takomto prípade potom akúkoľvek zmluvu, uzavretú na určitú dobu, pri ktorej zákon neupravuje možnosť jej ukončenia, nemožno vypovedať ani ak si to zmluvné strany v zmluve dohodnú. Z právneho záveru NS SR je nepochybné, že aplikácia ust. § 582 ods. 1 O.z. je najvyššími súdnymi autoritami síce pri výpovedi zmluvy o dôchodku vzhľadom na jej charakter a účel vylúčená, avšak právny inštitút výpovede zmluvy možno uplatniť v prípade, ak si možnosť vypovedať zmluvu čo aj bez udania dôvodu zmluvné strany dohodnú. V danom prípade jednoznačne došlo k platnému čiastkovému dojednaniu ohľadne možnosti vypovedať zmluvu o dôchodku ktoroukoľvek zmluvnou stranou bez udania dôvodu. Vo svetle uvedeného súd mal dojednanie obsiahnuté v čl. III ods. 3 zmluvy o dôchodku vyhodnotiť ako platné.“ Zákon výslovne nevylučuje možnosť, aby si zmluvné strany dojednali možnosť ukončenia zmluvy výpovedou aj v prípade zmluvy uzavretej na dobu určitú. Ide o právny názor, ktorý je akceptovaný judikatúrou. V prospech platnosti dohody o možnosti výpovede zmluvy uzavretej na dobu určitú a teda aj zmluvy o dôchodku svedčia aj princípy autonómie vôle zmluvných strán a prevažnej dispozitívnosti právnej úpravy, pričom nenachádza relevantný dôvod, pre ktorý by legitímne mala byť takáto možnosť dohody vylúčená.

Súdy v tomto prípade postupovali pre ňu nelogickým spôsobom, keď platnosť/neplatnosť (§ 39 O.z.) dojednanej výpovede posudzovali vo vzťahu k ust. § 842 O.z. Súdy mali túto platnosť/neplatnosť dojednanej výpovede posudzovať vo vzťahu k ust. § 582 ods. 1 O.z. Zmluvné strany sa v predmetnej zmluve o dôchodku predsa odchyľili od ust. § 582 ods. 1 O.z., ktorý si upravili odlišne od zákonného ustanovenia. Súdy mali v tomto prípade uviesť, či ust. § 582 ods. 1 O.z. je ustanovením kogentným alebo dispozitívnym a následne na základe tohto mali vyhodnotiť, či predmetné dojednanie výpovede v zmluve o dôchodku je platné alebo neplatné. Vo všeobecnosti platí, že nie každý rozpor so zákonnou normou spôsobuje bez ďalšieho neplatnosť právneho úkonu. Pokiaľ si strany svoj právny vzťah upravili odchyľne od dispozitívnych noriem, nemožno hovoriť o rozpore so zákonom. Ak strany dospeli k dohode odchyľnej od dispozitívnej normy, má táto dohoda prednosť.

Odvolateľka položila otázku, či zmluvné dojednanie o možnosti odstúpenia v zmysle § 48 ods. 1 O.z. sa tiež prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku (§ 842 O.z.)? Ust. § 48 totižto umožňuje dosiahnuť úplne rovnaký výsledok prostredníctvom dohody o možnom ukončení takejto zmluvy odstúpením. V § 48 ods. 1 sa totiž uvádza, že "od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté." Zákon teda dáva zmluvným stranám možnosť, aby sa v zmluve uzavretej na dobu určitú dohodli, že ktorákoľvek strana od nej môže kedykoľvek odstúpiť, a to aj bez udania dôvodu (zákon tu žiadne dôvody nešpecifikuje). Takisto stojí za zmienku, že podľa § 48 ods. 2 sa môžu účastníci dohodnúť na účinkoch odstúpenia zmluvy. Môžu dohodnúť účinky odstúpenia k takému okamžiku, ktorý bude zodpovedať uplynutiu pomyselnej výpovednej lehoty. Rozdiel medzi výpovedou a odstúpením sa v tomto momente úplne stiera. Uvítala by, ak by sa odvolací súd s touto otázkou vysporiadal.

Konštatovanie, že slobodne, vážne a určito urobený právny úkon je z dôvodu nedovolenosti absolútne neplatný, je vo svojej podstate hrubým zásahom do zmluvnej autonómie strán. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu ČR je autonómia vôle a slobodného individuálneho konania garantovaná na ústavnej úrovni čl. 2 ods. 3 Listiny (napr. I. ÚS 564/04, I. ÚS 43/04, I. ÚS 167/04, I. ÚS 557/05, I. ÚS 670/02). Identický záver možno postulovať podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR. Zásah do zmluvnej autonómie je preto potrebné vykladať reštriktívne a ústavne konformne. Ustálená judikatúra slovenského ako aj českého ústavného súdu jednoznačne preferuje výklad právneho úkonu, ktorý podporuje jeho platnosť. V danom prípade nemôže obstáť argument Krajského súdu Trnava, že v danom prípade zmluvné dojednanie výpovede sa prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku (§ 842 O.z.) preto dojednanie o možnosti vypovedať túto zmluvu jednostranne bez uvedenia dôvodu je vzhľadom na charakter zmluvy neplatné pre rozpor so zákonom, a na druhej strane Krajský súd Trnava nevidí žiaden problém v zmluvnom dojednaní odstúpenia od zmluvy o dôchodku, kedy ako to už uviedla vyššie zákon nebráni aj takej dohode, že od zmluvy bude možné kedykoľvek odstúpiť, a to aj bez udania dôvodu. V zmysle ustálenej judikatúry rovnako platí, že „Ďalším základným princípom výkladu zmlúv je prioritá výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť

zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Nie je teda ústavne konformná a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcim z čl. 1 ústavy je taká prax, keď všeobecné sudy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom neplatnosť zmluvy nezakladajúcim.“ (I. ÚS 242/07, podobne I. ÚS 640/2014) V súlade s citovanou judikatúrou je potrebné sa prikloniť k tomu, že neplatnosť podľa § 39 je potrebné vykladať reštriktívne a „nadužívanie“ tohto ustanovenia môže zakladať až ústavne nekonformný zásah do zmluvnej autonómie.

3. Podaním z 30.1.2025 zn. Oznámenie žalobkyňa oznámila, že uzatvorila so žalovanou Dohodu o urovaní a Dohodu o ukončení zmluvného záväzku, ktoré zaslala v prílohe. V zmysle č. II. dohody o urovaní mala žalobkyňa podať späťvzatie žaloby v konaní vedenom na OS Galanta pod sp. zn. 26C/16/2022. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa odoslala žalovanej odstúpenie od dohôd (ktoré tiež zaslala v prílohe), k späťvzatiu žaloby nepristupuje, t. j. žalobkyňa oznamuje, že neberie žalobu späť a trvá na podanej žalobe.

4. Žalovaná v podaní zo 4.2.2025 zn. Doplnenie informácií k odvolaniu, zaslala súdu doplnujúce informácie k odvolaniu voči rozsudku. Žalovaná uviedla, že nemohla súdu informácie obsiahnuté v tomto doplnení uviesť priamo v odvolaní, a teda v lehote stanovenej na podanie odvolania. Ku skutočnostiam, ktoré uvedie v tomto doplnení došlo až dňa 23.1.2025, a teda po lehote na podanie odvolania. Dňa 23.1.2025 došlo medzi žalobkyňou a žalovanou k uzavretiu Dohody o urovaní, ktorá sa okrem iného týka aj predmetného súdneho sporu. Žalobkyňa a žalovaná sa v predmetnej dohode dohodli na nasledovnom: a) žalobkyňa sa v Dohode o urovaní zaviazala, že najneskôr do 7 pracovných dní odo dňa uzavretia tejto dohody podá na Okresnom súde Galanta späťvzatie žaloby o zaplatenie 5.500 eur s príslušenstvom v celom rozsahu, tak aby konanie vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26C/16/2022 bolo zastavené, b) žalobkyňa a žalovaná sa zároveň dohodli, že žiadna zo strán tohto súdneho sporu si v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26C/16/2022 nebude uplatňovať trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia, c) žalobkyňa a žalovaná sa tiež dohodli, že uzatvoria Dohodu o ukončení zmluvného vzťahu založeného medzi stranami Zmluvou o dôchodku, ktorá bola uzavretá dňa 14.8.2019, predmetom ktorej bol záväzok žalovanej ako poskytovateľa dôchodku vyplácať žalobkyňu ako prijímateľovi dôchodku doživotnú rentu vo výške 500 eur mesačne, pričom zmluvný vzťah bude ukončený ku dňu 23.1.2025, d) napokon sa žalobkyňa a žalovaná v súlade s ust. § 574 ods. 1 O.z. dohodli, že žalobkyňa ako veriteľ odpúšťa žalovanej ako dlžníkovi celý dlh, ktorý jej vznikol na základe Zmluvy o dôchodku, ktorá bola medzi stranami uzavretá dňa 14.8.2019, t. j. dlh za obdobie od 1.2.2021 do 23.1.2025. Dňa 23.1.2025 žalobkyňa a žalovaná v súlade s článkom II bod 4 Dohody o urovaní uzatvorili Dohodu o ukončení zmluvného vzťahu založeného medzi stranami Zmluvou o dôchodku, ktorá bola uzavretá dňa 14.8.2019, predmetom ktorej bol záväzok žalovanej ako poskytovateľa dôchodku vyplácať žalobkyňu ako prijímateľovi dôchodku doživotnú rentu vo výške 500 eur mesačne, pričom zmluvný vzťah bol ukončený ku dňu 23.1.2025. Dňa 31.1.2025 bol žalovanej doručený list žalobkyne z 29.1.2025, označený ako „Odstúpenie od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu, Odstúpenie od Dohody o urovaní“. Žalovaná na tento list reagovala listom z 3.2.2025 označeným ako „Vyjadrenie k listu zo dňa 29.01.2025, označenému ako „Odstúpenie od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu, Odstúpenie od Dohody o urovaní““ Odstúpenie od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu, ako aj odstúpenie od Dohody o urovaní sú neplatnými právnymi úkonmi, nakoľko neexistuje žiaden zákonný či zmluvný dôvod na odstúpenie od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu alebo na odstúpenie od Dohody o urovaní. Skutočnosti uvádzané v liste z 29.1.2025, označenom ako „Odstúpenie od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu, Odstúpenie od Dohody o urovaní“ nie sú pravdivé a žalovaná ich popiera v celom rozsahu. Žalovaná neakceptuje odstúpenie od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu a neakceptuje odstúpenie od Dohody o urovaní.

5. Žalobkyňa sa v podaní zo 14.2.2025 vyjadrila k odvolaniu žalovanej tak, že navrhla aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 CSP a priznal žalobkyňu náhradu trov odvolacieho konania. Napadnutý rozsudok ako aj uznesenie KS v Trnave (zo dňa 21.6.2024 č. k. 21Co/11/2023-295) považuje za správne a zákonné, vychádzajúce zo správneho právneho posúdenia zisteného skutkového stavu veci. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3MCdo/9/2011 skutočne pripúšťa možnosť zmluvne si dohodnúť možnosť vypovedania zmluvy o dôchodku. Je však potrebné vziať na zreteľ, že rozhodnutie NS SR vychádza z iného skutkového stavu, než je skutkový stav prejednávaný v tomto súdnom konaní. NS SR v rozhodnutí NS SR len konštatoval, za akých

okolností by bolo možné ukončiť zmluvu o dôchodku. Nezaoberal sa konkrétnym zmluvným ustanovením upravujúcim možnosť výpovede zmluvy. Napriek tomu, že KS v Trnave na predmetné rozhodnutie NS SR odkázal, vzhľadom na odlišný skutkový stav prejednávanej veci KS v Trnave dodal, prečo považuje dohodnutú možnosť vypovedať zmluvu bez uvedenia dôvodu v 1 mesačnej výpovednej dobe, za neplatnú. Konkrétne uviedol, že vypovedanie zmluvy bez uvedenia dôvodu v 1 mesačnej dobe sa prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku, pretože v rozpore s jej zmyslom pripúšťa narušenie „doživotnej“ istoty poskytovania dôchodku oprávnenej osobe. KS v Trnave dodal, že dojednanie výpovede v čl. III. ods. 3 zmluvy je v rozpore so zákonom podľa § 39 O.z. a súčasne vypovedanie zmluvy spôsobom podľa čl. III. ods. 3 by znamenalo výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedeného je zrejmé, čo viedlo KS v Trnave k záveru, o neplatnosti zmluvného dojednania možnosti vypovedania zmluvy, a preto uznesenie KS v Trnave ako aj napadnutý rozsudok považuje žalobkyňa za presvedčivý, riadne odôvodnený a spravodlivý. Pokiaľ ide o to, či sú zákonné ustanovenia zmluvy o dôchodku kogentné alebo dispozitívne, žalobkyňa má za to, že zákonné ustanovenia upravujúce zmluvný typ - zmluvu o dôchodku, predstavujú kogentné ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť. Znamená to, že touto zmluvou má byť oprávnenej osobe zabezpečené vyplácanie dôchodku doživotne, či po inú určenú dobu neurčitého trvania. Ak aj NS SR vo vyššie špecifikovanom rozhodnutí NS SR uvádza, že zmluvu o dôchodku je možné vypovedať, ak je to medzi zmluvnými stranami dojednané, obmedzuje sa len na konštatovanie uvedeného, keďže skutkový stav prejednávanej veci nezahŕňal žiadne zmluvné dojednanie výpovede. Pre zdôraznenie žalobkyňa uvádza, že NS SR v rozhodnutí NS SR síce dojednanie výpovede v zmluve o dôchodku nevylúčil, no nepovedal, že každé dojednanie výpovede bude zákonné a platné. Vzhľadom k tomu, že zmluva o dôchodku je špecifickým právnym inštitútom záväzkového práva, ktorého primárnym účelom je zabezpečenie pravidelného plnenia oprávnenej osobe slúžiaceho na pokrytie jej základných potrieb, ku každému jednotlivému prípadu zmluvného dojednania výpovede zmluvy o dôchodku zo strany povinnej osoby, je nutné pristupovať individuálne. Každé zmluvné dojednanie vypovedania zmluvy o dôchodku je potrebné posudzovať s dôrazom na jeho osobitosti a konkrétne okolnosti v záujme predísť generalizujúcim záverom. Žalobkyňa sa stotožňuje s názorom KS v Trnave, ako aj s názorom NS SR vysloveným v rozhodnutí NS SR, že zmluvné strany zmluvy o dôchodku môžu platne dohodnúť jej vypovedanie za podmienky, že takéto dojednanie bude v súlade so zákonom, zákon nebude obchádzať alebo sa nebude priečiť dobrým mravom. KS v Trnave sa správne zaoberal osobitosťami zmluvného dojednania výpovede, pričom dospel k záveru o tom, že takto formulovaná výpoveď je v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 842 O.z., keďže umožňuje vypovedanie zmluvy kedykoľvek bez uvedenia dôvodu, ktoroukoľvek zmluvnou stranou a zároveň v krátkej jednomesačnej výpovednej dobe. Pre doplnenie žalobkyňa uvádza, že autonómia vôle a pre ňu príznačná zásada zmluvnej voľnosti nie je neobmedzená ani v prípade dispozitívnych právnych noriem a aj pri jej uplatňovaní je potrebné rešpektovať a zachovávať zákony. Znamená to, že aj zmluvné dojednanie vychádzajúce z autonómie vôle, by mali byť podrobené posúdeniu ich zákonnosti a v prípade prekročenia zákonného rámca, ak sa zákonu priečia, obchádzajú ho, či sa priečia dobrým mravom, nemôžu byť označené za platné. S poukazom na uvedené, tvrdenia žalovanej, že dojednanie možnosti vypovedania zmluvy o dôchodku nie je vylúčené, je udržateľné. Nesprávne však je vyvodzovať, že akékoľvek zmluvné dojednanie vypovedania zmluvy o dôchodku bude platné, a to aj také, ktoré je v rozpore so zákonom, zákon obchádza a/alebo sa prieči dobrým mravom. K uvedenému žalobkyňa uvádza, že napríklad dojednanie možnosti vypovedania zmluvy pre oprávnenú osobu bez uvedenia dôvodu alebo možnosť vypovedania zmluvy pre povinnú osobu v prípade, ak by ochorela na chorobu, pre ktorú by stratila spôsobilosť pracovať, t. j. s uvedením dôvodu, by mohli byť vzhľadom na účel sledovaný zmluvou o dôchodku udržateľné. V tomto prípade je však čl. III. ods. 3 neplatný, keďže pripúšťa vypovedanie zmluvy aj povinnej osobe, bez uvedenia dôvodu a kedykoľvek, t. j. aj nasledujúci deň po dni jej uzatvorenia, kedy by povinnej osobe vznikla povinnosť uhradiť oprávnenej osobe dôchodok za jeden, maximálne dva mesiace. Práve pre tieto prípady občiansky zákonník stanovuje hranice pre autonómiu vôle účastníkov zmluvy v § 39 O.z., kedy uvádza, že zmluvné dojednanie nemôže byť v rozpore so zákonom, zákon obchádzať, ani sa priečiť dobrým mravom, pod sankciou ich neplatnosti. V prípade absolútnej neplatnosti určitého zmluvného dojednania pre jeho rozpor so zákonom z dôvodu, že zákon obchádza, či z dôvodu, že sa prieči dobrým mravom, nemožno princíp priority výkladu v prospech platnosti pred neplatnosťou uplatniť vo vzťahu k danému zmluvnému dojednaniu. Princíp výkladu v prospech platnosti sa uplatňuje vo vzťahu k zmluvnému záväzku ako celku, nie k jeho jednotlivým zmluvným ustanoveniam a možno ho uplatniť len vtedy, ak prichádza do úvahy výklad zmluvy ako celku v prospech jej platnosti a súčasne výklad, v prospech jej neplatnosti. Dojednanie výpovede v zmluve o dôchodku nie je obligatórnou náležitosťou zmluvy o dôchodku, a preto neplatnosť uvedeného ustanovenia nemá vplyv na platnosť zmluvy ako celku. Ak by však dojednanie výpovede zmluvy

bolo obligatárnou náležitosťou zmluvy o dôchodku, pričom dojednanie výpovede by bolo neplatné, prichádzala by do úvahy prioritna výkladu zmluvy ako v prospech platnosti zmluvy ako celku v záujme predísť tomu, aby neplatnosť jedného ustanovenia nespôsobilala neplatnosť celej zmluvy.

Žalobkyňa má za to, že súdy postupovali správne, keď neplatnosť dojednania výpovede posudzovali vo vzťahu k § 842 O.z., pretože sporným nebolo to, či dojednanou výpoveďou došlo k porušeniu zákonného ustanovenia § 582 upravujúceho inštitút výpovede, ako ani to, že by nebolo možné vypovedať zmluvu uzatvorenú na dobu určitú. V súvislosti so zmluvou o dôchodku je pre posúdenie platnosti jej jednotlivých ustanovení potrebné v prvom rade zistiť, či neodporujú, resp. neobchádzajú zákonné ustanovenia upravujúce tento zmluvný typ. Dojednanou výpoveďou došlo k porušeniu kogentných ustanovení zmluvy o dôchodku a účelu, ktorý sledujú, a preto je zrejmé, prečo súdy neposudzovali platnosť dojednania výpovede vo vzťahu k § 582 O.z. Z uvedeného dôvodu súdy postupovali zákonne a správne, ak vyhodnotili dojednanie výpovede za neplatné v súvislosti s tým, že sa prieči § 842 O.z., pretože v rozpore so zmyslom právnej úpravy zmluvy o dôchodku obsiahnutou v § 842 O.z. pripúšťa narušenie „doživotnej“ istoty poskytovania dôchodku oprávnenej osobe možnosťou povinnej osoby kedykoľvek bez uvedenia dôvodu zmluvný vzťah ukončiť.

Vo vzťahu k možnosti odstúpenia od zmluvy o dôchodku, na ktorú žalovaná v odvolaní poukazuje a k prírovnávaniu zmluvného dojednania odstúpenia od zmluvy k zmluvnému dojednaniu jej vypovedania, žalobkyňa zastáva názor, že tak, ako by bolo možné za určitých okolností dojednať výpoveď zmluvy o dôchodku, tak by bolo možné dojednať aj odstúpenie od zmluvy o dôchodku. Uvedené by však bolo možné len za podmienky, že by takéto dojednanie nebolo v rozpore so zákonom, najmä v rozpore s účelom zmluvy o dôchodku, zákon by neobchádzalo a ani sa nepriečilo dobrým mravom.

Dojednanie výpovede zmluvy o dôchodku, ktoré umožňuje kedykoľvek zmluvu vypovedať bez uvedenia dôvodu, je absolútne neplatným ustanovením pre jeho rozpor so zákonom v zmysle § 39 O.z., a to konkrétne ust. § 842 O.z. a súčasne jeho uplatnenie zo strany povinnej osoby možno označiť za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi podľa ust. § 3 ods. 1 O.z.

6. Žalobkyňa sa v podaní z 5.3.2025 vyjadrila k žalovanej Doplneniu informácií k odvolaniu tak, že opätovne navrhla aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 CSP a priznal žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania. Žalobkyňa obe dohody (Dohodu o urovaní z 23.1.2025 a Dohodu o ukončení zmluvného vzťahu, t.j. zmluvy o dôchodku ku dňu 23.1.2025) uzatvorila v tiesni, za nápadne nevýhodných podmienok, čo podrobne špecifikovala v odstúpení od dohôd. Vzhľadom k tomu, že uzatvorenie dohody v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok predstavuje zákonný dôvod pre odstúpenie od nej, žalobkyňa na základe uvedeného zákonného dôvodu od dohôd aj odstúpila. Je potrebné dodať, že neexistuje dôvod, pre ktorý by žalobkyňa dobrovoľne s dohodami súhlasila, keďže sledujú výlučne záujem žalovanej, žalobkyňi ukladajú povinnosti a súčasne sa nimi má žalobkyňa vzdať nárokov, ktorých sa roky domáha, a to aj v tomto konaní. Odstúpenie od dohôd považuje žalobkyňa za zákonný jednostranný právny úkon, ktorý spôsobil zánik oboch dohôd. Žalobkyňa považuje správanie sa žalovanej za absurdné a protirečivé. Na jednej strane v odvolaní tvrdí, že došlo k ukončeniu zmluvy o dôchodku výpoveďou, a preto navrhuje žalobu žalobkyne zamietnuť. Na druhej strane dá žalobkyňi podpísať dohodu o skončení zmluvy o dôchodku, čím deklaruje, že zmluva o dôchodku bola ku dňu 23.1.2025 platná a účinná a žalovaná bola na jej základe povinná žalobkyňi uhrádzať dôchodok až do 23.1.2025. Vzhľadom k tomu, že žalovaná uvádza, že k ukončeniu zmluvy o dôchodku došlo dohodou ku dňu 23.1.2025, uvedeným nepopiera, že k danému dňu bola dohoda platná a účinná a tak nerozporuje ani nárok žalobkyne uplatňovaný v tomto konaní. S poukazom na uvedené posledné vyjadrenie žalovanej, je medzi sporovými stranami nesporné, že nedošlo k platnému vypovedaniu zmluvy o dôchodku žalobkyňou a že zmluva o dôchodku bola platná a účinná minimálne do 23.1.2025. Argumentácia žalovanej je nekonzistentná a jej jediným účelom je dosiahnutie cieľa (neplatenie dôchodku žalobkyňi) bez ohľadu na použité právne prostriedky. Možnosť ukončiť akúkoľvek zmluvu dohodou je daná len v takom prípade, že je predmetná zmluva platná. Ak by bola zmluva o dôchodku ukončená výpoveďou, ako pôvodne tvrdila žalovaná, nemohlo by následne dôjsť k jej ukončeniu dohodou, ako sa aktuálne žalovaná domáha. Zmluva o dôchodku je z dôvodu platného odstúpenia od dohôd naďalej platná a účinná aj po 23.1.2025. Je nesporné, že zmluva o dôchodku bola platná a účinná aj do 23.1.2025 a preto nárok žalobkyne uplatňovaný v tomto konaní je daný.

7. Ďalšie podania strán už neboli v odvolacom konaní doručené.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku

súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), ktoré ale nezistil, súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť.

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bol nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 5.500 eur s úrokom z omeškania 5% ročne zo súm vo výške 500 eur od splatnosti jednotlivých opakovaných plnení až do zaplatenia, z právneho dôvodu/titulom nároku zo zmluvy o dôchodku.

Predmetnom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobe vyhovel a žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Súd prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu, podľa ktorého medzi žalobkyňou (ako príjemcom dôchodku) a žalovanou (ako poskytovateľom dôchodku) došlo dňa 14.8.2019 k uzatvoreniu Zmluvy o dôchodku, predmetom ktorej bol záväzok žalovanej vyplácať žalobkyni doživotnú rentu/dôchodok vo výške 500 eur mesačne, a to vždy ku koncu príslušného mesiaca, počnúc mesiacom, v ktorom došlo k podpisu zmluvy. Na základe zmluvy boli realizované mesačné platby počnúc 29.8.2019 končiac 1.12.2020. Platnosť zmluvy ako celku a rovnako realizované platby stranami sporu rozporované neboli. V čl. III. ods. 3 zmluvy bola dohodnutá možnosť vypovedať zmluvu ktoroukoľvek zo zmluvných strán bez udania dôvodu formou písomnej výpovede doručenej druhej strane, s výpovednou lehotou v trvaní 1 mesiac. Žalovaná túto zmluvu o dôchodku písomne vypovedala v zmysle ust. čl. III. ods. 3 zmluvy, a to Výpoveďou zmluvy o dôchodku dňa 28.11.2020, bez udania dôvodu s mesačnou výpovednou lehotou, ktorá mala začať plynúť dňom doručenia výpovede (28.11.2020) a uplynúť 28.12.2020. Žalovaná nespĺnila záväzok uhrádzať žalobkyni doživotnú rentu za mesiace január až november 2021, čo celkovo predstavuje dlžnú sumu vo výške 5.500 eur. Žalobkyňa zaslala žalovanej predžalobnú výzvu - Výzva na zdržanie sa konania porušujúceho dobré mravy a domovú slobodu/ Výzva na zaplatenie dlžnej sumy/ Návrh na uzavretie dohody o úprave práv a povinností vyplývajúcich z vecného bremena a o podieľaní sa na nákladoch za užívanie nehnuteľností (ďalej ako „výzva“) zo dňa 24.11.2021, v ktorej poskytla žalovanej dodatočnú lehotu siedmich dní od doručenia výzvy na úhradu dlžnej sumy vyplývajúcej z neplnenia záväzku zo Zmluvy o dôchodku, ktorá bola v tom čase vo výške 5.000 eur. Výzva bola žalovanej doručená dňa 26.11.2021. Žalovaná ani po výzve dlžnú sumu za mesiace január až november 2021 vo výške 5.500 eur žalobkyni neuhradila.

S takto ustáleným skutkovým stavom sa odvolací súd stotožňuje.

V rámci právneho posúdenia veci súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa považovala za absolútne neplatné čiastkové dojednanie ohľadne možnosti ktorejkoľvek zo zmluvných strán bez udania dôvodu vypovedať zmluvu s výpovednou lehotou 1 mesiac, obsiahnuté v písomnom vyhotovení zmluvy v čl. III ods. 3 (inak čo do jeho existencie nespochybnené), a to jednak podľa ust. § 37 ods. 1 O.z. pre absenciu vážnej vôle na jej strane a vedomosti o existencii dojednaní, ako aj podľa ust. § 39 O.z. pre rozpor s dobrými mravmi s poukazom na ustálenú judikatúru. Súd prvej inštancie najprv uviedol k akým právnym záverom dospel v jeho v poradí prvom (žalobu zamietajúcom) rozsudku v predmetnej veci, s tým, že odvolací súd v rámci zrušujúceho rozhodnutia (ktorým bol v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušený) vyslovil právny názor, podľa ktorého je nutné považovať čiastkové dojednanie o možnosti vypovedania spornej zmluvy obsiahnuté v čl. III. ods. 3 zmluvy za neplatné podľa ust. § 39 O.z. pre rozpor so zákonom, ktorým právnym názorom je súd prvej inštancie v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP viazaný. Súd prvej inštancie uzavrel že vzhľadom na vyššie konštatované neplatnosť dojednaní v čl. III. ods. 3 zmluvy, výpoveď zmluvy realizovaná žalovanou písomne dňa 28.11.2020 výslovne s poukazom na existenciu zmluvne dojednanej možnosti výpovede nemá spôsobilosť vyvolať právne účinky predpokladané žalovanou v podobe ukončenia zmluvného vzťahu. Vychádzajúc z uvedených skutočností tak súd prvej inštancie žalobkyni priznal právo na zaplatenie dôchodku podľa platnej a účinnej zmluvy o dôchodku tak, ako si to uplatnila žalobou, t. j. žalovanej uložil platobnú povinnosť tak, že táto je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 5.500 eur do 3 dní, pričom ide o plnenie zo zmluvy za obdobie 11 mesiacov po 500 eur, obdobie od 01/2021 do 11/2021. Súd prvej inštancie žalobkyni priznal i uplatnený úrok z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 O.z. z dlžnej istiny 5.500 eur, vychádzajúc z dátumu

splatnosti jednotlivých plnení dôchodkových dávok (posledný deň mesiaca), nakoľko úrok z omeškania bol žalobkyňou uplatnený v zákonom limite 5% ročne. S takýmto právnym posúdením predmetnej veci sa odvolací súd stotožňuje a námietku odvolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci považuje za nedôvodnú.

Odvolateľka namietala, že zákon výslovne nevyklučuje možnosť, aby si zmluvné strany dojednali možnosť ukončenia zmluvy výpoveďou aj v prípade zmluvy uzavretej na dobu určitú. Ide o právny názor, ktorý je akceptovaný judikatúrou. V prospech platnosti dohody o možnosti výpovede zmluvy uzavretej na dobu určitú a teda aj zmluvy o dôchodku svedčia aj princípy autonómie vôle zmluvných strán a prevažnej dispozitívnosti právnej úpravy, pričom nenachádza relevantný dôvod, pre ktorý by legitímne mala byť takáto možnosť dohody vylúčená. Bola názoru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil (v podrobnostiach viď 2. bod tohto rozsudku odvolacieho súdu)

Odvolací súd zotrváva na záveroch uvedených v jeho predchádzajúcom rozhodnutí v predmetnej veci (v uznesení Krajského súdu v Trnave z 21. júna 2024 č. k. 21Co/11/2023-295):

Podľa § 842 O.z. zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku. Podľa § 843 O.z. zmluva o dôchodku sa musí uzavrieť písomne.

Zo zmluvy o dôchodku vyplýva spravidla dlhodobé opakujúce sa plnenie. Preto je len prirodzené, že zákon pre zmluvu o dôchodku predpisuje písomnú formu. Dodržanie písomnej formy je podmienkou platnosti zmluvy. Zákon však nevyžaduje, aby prejavy oboch účastníkov boli na tej istej listine (pozri § 46 ods. 2 O.z.). Ustanovenie § 842 O.z. vymedzuje pojem zmluva o dôchodku tak, že ide o zmluvu, ktorou sa niekomu doživotne alebo na inak obmedzenú dobu neurčitého trvania zakladá právo na vyplácanie určitého dôchodku. Z tohto stručného pojmového vymedzenia vyplýva: 1. Ide vždy o zmluvu aspoň medzi dvoma osobami, t. j. medzi osobou, ktorá sa zaväzuje vyplácať dôchodok, a osobou, ktorej sa dôchodok bude vyplácať. Ten, kto sa zaväzuje vyplácať dôchodok, môže byť fyzickou alebo právnickou osobou. Ten, komu sa dôchodok bude vyplácať, môže byť vzhľadom na účel sledovaný touto zmluvou len fyzickou osobou. 2. Právo na vyplácanie dôchodku je sice časovo určené, ale nie je obmedzené určitým vopred a konkrétne vymedzeným časom trvania; môže ísť o právo na a) poskytovanie dôchodku doživotne, alebo na b) inak obmedzený čas neurčitého trvania (obmedzenie na určitý čas, napríklad na 10 rokov, tu neprichádza do úvahy) 3. Ide o právo na vyplácanie určitého dôchodku; to znamená, že v zmluve musí byť ustanovené, ako sa bude dôchodok poskytovať, najmä v akých intervaloch a kedy nastane zročnosť jednotlivých opakujúcich sa plnení, resp. aký bude rozsah jednotlivých plnení. Plnenia musia mať povahu opakujúcich sa plnení, pretože zákon hovorí o vyplácaní dôchodku, teda o určitej opakovanej činnosti. Nešlo by o zmluvu o dôchodku, ak by sa dojednalo jednorazové plnenie k určitému dátumu. Občiansky zákonník na uzavretie zmluvy o dôchodku nevyžaduje určitý dôvod alebo motív. Dôvod uzavretia môže byť rôzny, napríklad niekto sa cíti byť zaviazaný druhému pomáhať alebo poskytovať mu dôchodok ako protiplnenie z iného právneho úkonu (napr. niekto prevedie na niekoho určitú nehnuteľnosť, pričom ako úhradu dojedná poskytovanie doživotného dôchodku a pod.). Zmluvou o dôchodku sa určitej osobe zakladá právo na dôchodok, ktoré je vždy časovo obmedzené, aj keď časová obmedzenosť závisí spravidla od budúcej neistej udalosti. (ASPI)

Platnosť zmluvy je podmienená naplnením predpokladov uvedených v ustanoveniach § 43 a nasl. O. z. Z obsahu zmluvy musí byť zrejmé: - kto bude dôchodok poskytovať, komu sa bude dôchodok poskytovať, dojednania o opakovanom poskytovaní plnení (neurčitom plnení), v akej výške sa bude dôchodok poskytovať, kedy vznikne právo na poskytovanie dôchodku, kedy nastane splatnosť jednotlivých dávok. Absencia vyššie uvedených skutočností v zmluve, s výnimkou dohody o splatnosti jednotlivých dávok, má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy. Dôsledky absolútnej neplatnosti zmluvy má aj nedodržanie písomnej formy. Osobitnú zmienku zasluhuje otázka možnosti ukončenia vzťahu založeného zmluvou o dôchodku. Ustanovenia § 842 až § 844 O. z. totiž neupravujú skončenie zmluvného vzťahu. Toho dôsledkom je, že na daný vzťah treba aplikovať všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, teda najmä ustanovenia ôsmej časti Občianskeho zákonníka, upravujúce záväzkové vzťahy. Dojednanie zmluvy o dôchodku, ktorého plnenie je ohraničené smrťou oprávnenej osoby, je súčasne určením doby trvania daného záväzkového vzťahu. Ide teda o zmluvu na dobu určitú, na ktorú treba aplikovať ustanovenia § 578 O. z., podľa ktorého „práva aj povinnosti zaniknú uplynutím času, na ktorý boli obmedzené“. Nakoľko však aplikačná prax súdov vzťah založený zmluvou o dôchodku s dohodnutým doživotným poskytovaním dôchodku nepovažuje vždy za vzťah uzavretý na dobu určitú, považujeme za potrebné zmieniť sa aj o úvahách, za stavu, ak by išlo o vzťah uzavretý na dobu neurčitú. V takom prípade by prichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia § 582 ods. 1 O. z. Za stavu, ak by zmluva o dôchodku bola uzavretá na dobu neurčitú, išlo by o vzťah, ktorého predmetom je záväzok na opakovanú činnosť (platenie renty), čo by malo ten dôsledok, že ustanovenie § 582 ods. 2 O. z. by

dopadalo aj na zmluvu o dôchodku. Je síce pravdou, že v zásade platí, že každý zmluvný záväzok, ktorého predmetom je nepretržitá alebo opakovaná činnosť je možné jednostranne ukončiť, treba však z uvedenej zásady pripustiť výnimku, a to vtedy, ak podstatou zmluvného vzťahu je povinnosť zmluvnej strany ohraničená okolnosťami na strane inak oprávnenej osoby. V prípade zmluvy o dôchodku je poskytovanie dôchodku (renty), takouto rozhodujúcou právnou skutočnosťou smrť oprávnenej zmluvnej strany. Pripustenie možnosti v takejto situácii jednostranne ukončiť zmluvný vzťah s povinnou osobou, by znamenalo zbavenie sa zmluvnej povinnosti a vo svojej podstate aj negáciu samotnej podstaty zmluvy o dôchodku. Výkon takéhoto práva (možnosť jednostranného vypovedania zmluvy), by v konečnom dôsledku znamenal aj výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 O. z.). (Občiansky zákonník pre prax /komentár/ III., Vydavateľstvo Eurounion, Jaroslav Krajčo. s. 3582)

Odvolačný súd je toho názoru, že v predmetnej veci sú aplikovateľné nasledovné závery 1/ NS SR uvedené v jeho uznesení z 27.3.2014 sp. zn. 3MCdo/9/2011 /Rc 21/2014/: „Pri riešení zásadnej otázky tohto konania, či spornú zmluvu o dôchodku bolo možné vypovedať, treba mať na zreteli zmysel a účel § 842 Občianskeho zákonníka. Účelom tejto právnej úpravy je, aby sa uzatvorením zmluvy o dôchodku upravili vzájomné práva a povinnosti účastníkov zmluvy v nimi zakladanom právnom vzťahu spôsobom, ktorý osobe v tomto právnom vzťahu oprávnenej zabezpečí prijímanie určitého peňažného plnenia doživotne alebo počas inak stanovenej doby neurčitého trvania. Zmluva o dôchodku, ktorá bola uzatvorená podľa uvedeného ustanovenia s tým, že dôchodok bude oprávnenej osobe poskytovaný doživotne, vyjadruje zámer jej účastníkov vytvoriť taký právny základ „doživotného“ vyplácania dôchodku, ktorý je v prospech prijímateľa dôchodku (a na ťarchu poskytovateľa dôchodku) charakterizovaný určitou stabilitou a nemennosťou a ktorý prijímateľovi plnenia poskytuje adekvátnu [v takom prípade sa môže mať na mysli (len) „doživotnú“] istotu a záruku plnenia zo strany osoby povinnej. Takúto zmluvu o dôchodku by bolo možné vypovedať iba ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, alebo ak by to pripúšťal Občiansky zákonník. Názor odporkyne, že tento postup pripúšťa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, sa prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku (§ 842 Občianskeho zákonníka), lebo v rozpore s jej zmyslom pripúšťa narušenie („doživotnej“) istoty poskytovania dôchodku oprávnenej osobe možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah ukončiť. Najvyšší súd zastáva názor, že v takýchto prípadoch nemožno tento zmluvný typ ukončiť výpoveďou podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd poznamenáva, že k otázke, či zmluvu o dôchodku možno vypovedať, vyslovil právny názor aj ústavný súd, ktorý vo viacerých rozhodnutiach (viď napríklad z 25. apríla 2012 sp. zn. II. ÚS 26/2012, zo 7. novembra 2012 sp. zn. IV. ÚS 550/2012, z 13. novembra 2012 sp. zn. II. ÚS 505/2012, zo 17. januára 2013 sp. zn. IV. ÚS 31/2013, z 24. júla 2013 sp. zn. IV. ÚS 457/2013) konštatoval, že zmluvu o dôchodku (§ 842 Občianskeho zákonníka), ktorý sa má vyplácať doživotne, nemožno vypovedať podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ústavný súd pri tom tiež poznamenal, že „dojednanie zmluvy o dôchodku 'na doživotne' je navyše nepochybne potrebné považovať z hľadiska povahy tohto dojednania za dojednanie zmluvy na dobu určitú“. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené uzatvára, že spornú zmluvu o dôchodku nebolo možné vypovedať (§ 582 Občianskeho zákonníka); výpoveď daná odporkyňou je preto neplatná. V preskúmvanej veci teda generálny prokurátor opodstatnene namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Najvyšší súd z tohto dôvodu napadnutý rozsudok zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.“

2/ Ústavného súdu Slovenskej republiky uvedené v jeho uznesení III. ÚS 103/2014-11 z 19.2.2014: „Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnení rozsudkov krajského súdu (v spojení s dôvodmi rozsudkov okresného súdu) dospel k názoru, že zo záverov odvolacieho súdu týkajúcich sa kľúčového právneho problému spočívajúceho v hľadaní ústavne akceptovateľnej odpovede na otázku, či zmluva o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka zakladajúca právo na dôchodok do konca života (alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania) je zmluvou na dobu určitú alebo neurčitú, nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia dotknutých ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (v tomto prípade Občianskeho zákonníka), ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Dôvody napadnutých rozsudkov, ktoré viedli odvolací súd k rovnakému právnomu záveru, ku ktorému dospel aj súd prvého stupňa, že zmluvy o dôchodku uzatvorené medzi sťažovateľkou a žalobkyňami sú zmluvami uzatvorenými na dobu určitú, a to doživotne, pričom vymedzením povinností plniť doživotne zmluvné strany prejavili vôľu byť takýmito zmluvami viazané až do smrti osôb oprávnených na prijatie dôchodku, preto samotná vôľa sťažovateľky ukončiť jednostranne (výpoveďou) svoj záväzok je vzhľadom na charakter zmlúv nepostačujúca, v dôsledku čoho sú takéto výpovede neplatné pre rozpor so zákonom, nemôžu podľa názoru ústavného súdu viesť k záveru o ústavnej neakceptovateľnosti napadnutých rozsudkov krajského súdu, čo by zároveň zakladalo dôvod na vyslovenie porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd rozhodol vo veciach sťažovateľky spôsobom, s ktorým sťažovateľka

síce nesúhlasí, avšak obsahom základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na prijatie takého rozhodnutia, ktoré by muselo konvenovať názorom a požiadavkám sťažovateľky. Nezávislé súdne rozhodovanie občianskoprávných sporov vyúsťuje takmer bezvýnimočne do takého verdiktu, že jeden z účastníkov konania nie je procesne úspešný (m. m. IV. ÚS 320/2012, II. ÚS 180/2013). Ústavný súd dodáva, že k tejto právnej otázke už vyslovil právny názor vo viacerých svojich rozhodnutiach (okrem nálezu sp. zn. II. ÚS 26/2012 z 25. apríla 2012, napr. tiež v uznesení sp. zn. IV. ÚS 550/2012 zo 7. novembra 2012 a uznesení sp. zn. II. ÚS 505/2012 z 13. novembra 2012) s tým, že v zmysle jeho právneho názoru by bolo v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy zmluvy o dôchodku pripustiť, aby istota poskytovania dôchodku oprávnenej osobe bola (v takýchto prípadoch) narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek takýto zmluvný vzťah ukončiť. V takýchto veciach je preto vylúčené tento zmluvný typ ukončiť výpoveďou podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“ Predmetná zmluva o dôchodku v čl. III ods. 3 obsahuje zmluvné dojednanie o možnosti vypovedania zmluvy o dôchodku bez uvedenia dôvodu s 1 mesačnou výpovednou dobou. Podľa názoru odvolacieho súdu (vyjadreného už v jeho predchádzajúcom rozhodnutí v predmetnej veci, na ktorom odvolací súd zotráva) sa toto zmluvné dojednanie prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku (§ 842 O.z.), lebo v rozpore s jej zmyslom pripúšťa narušenie („doživotnej“) istoty poskytovania dôchodku oprávnenej osobe možnosťou povinnej osoby kedykoľvek bez uvedenia dôvodu zmluvný vzťah ukončiť, hoci zmluva bola uzavretá na dobu určitú, a to doživotne (do smrti žalobkyne), keď vymedzením povinnosti plniť doživotne zmluvné strany prejavili vôľu byť takouto zmluvou viazané až do smrti osoby oprávnenej na prijatie dôchodku, preto dojednanie o možnosti vypovedať túto zmluvu jednostranne bez uvedenia dôvodu je vzhľadom na charakter zmluvy neplatné pre rozpor so zákonom (§ 39 O.z.). Pripustenie možnosti pri takomto charaktere zmluvy jednostranne ukončiť zmluvný vzťah povinnou osobou bez uvedenia dôvodu, by znamenalo zbavenie sa zmluvnej povinnosti a vo svojej podstate aj negáciu samotnej podstaty zmluvy o dôchodku, výkon takéhoto práva (možnosť jednostranného vypovedania zmluvy o dôchodku povinnou osobou bez uvedenia dôvodu), by v konečnom dôsledku znamenal aj výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 O. z.), čo je taktiež dôvodom absolútnej neplatnosti daného ustanovenia zmluvy (§ 39 O.z.).

Odvolací súd poukazuje aj na odbornú literatúru:

„Právna úprava v ustanovení § 582 OZ je teda kogentnou právnou úpravou,...“ (Občiansky zákonník pre prax /komentár/ II., Vydavateľstvo Eurounion, Jaroslav Krajčo. s. 2571).

Odvolací súd je názoru, že ust. § 582 O.z. je kogentné a námietku odvolateľky /že pokiaľ si strany svoj právny vzťah upravili odchylne od dispozitívnej normy, nemožno hovoriť o rozpore so zákonom, ak strany dospeli k dohode odchylnej od dispozitívnej normy, má táto dohoda prednosť/ tak odvolací súd nemohol považovať za dôvodnú.

„Domnievame sa však, že z povahy veci je vylúčený zánik záväzku výpoveďou (§ 582 – 583 O. z.), keďže zmluva o dôchodku je vždy zmluvou uzavretou na dobu určitú. Uvedený názor korešponduje aj s ustálenou judikatúrou (porov. Rc 21/2014). Rovnako sme toho názoru, že z povahy veci sú vylúčené aj neuplatnenie práva (§ 584 O. z.), splynutie (§ 584 O. z.) a urovnanie (§ 585 O. z.). Vzhľadom na to, že povinnosť poskytovateľa dôchodku ako dlžníka vyplácať dôchodok predstavuje peňažné plnenie alebo plnenie peňažnej hodnoty, sme toho názoru, že ukončenie záväzku prostredníctvom nemožnosti plnenia (§ 575 – 577 O. z.) v zásade rovnako nemožno uplatniť.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník II., § 451 – 880. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 3039)

„Pokiaľ má zmluva presne vymedzený začiatok a koniec svojho trvania, vrátane osobitných typov zmlúv dojednaných doživotne (zmluva o dôchodku v zmysle § 842 a nasl.), pôjde o zmluvu dojednanú na dobu určitú, ktorá nemôže byť bez ďalšieho vypovedaná. Najmä v prípade zmluvy o dôchodku by bolo v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy, ak by garancia poskytovania dôchodku oprávnenej osobe bola narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek zmluvný vzťah (svojoľne) ukončiť. V režime tohto špecifického zmluvného typu sa v súlade so zásadou právnej istoty akcentuje predovšetkým legitímne očakávanie oprávnenej strany, že je bude doživotne alebo po inú dobu neurčitého trvania vyplácaný dôchodok“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník II., § 451 – 880. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 2059)

Na základe vyššie uvedeného, vychádzajúc najmä z právneho názoru vyšších súdnych autorít (vyššie citovaných), odvolací súd dospel k záveru, že zmluvu o dôchodku (§ 842 O.z.), ktorý sa má vyplácať doživotne, nebolo možné platne vypovedať ani podľa § 582 ods. 1 O.z., keď dojednanie zmluvy o dôchodku „na doživotne“ je nepochybne potrebné považovať z hľadiska povahy tohto dojednania za dojednanie zmluvy na dobu určitú, a bolo by v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy zmluvy

o dôchodku pripustiť, aby istota poskytovania dôchodku oprávnenej osobe bola (v takomto prípade) narušená možnosťou povinnej osoby kedykoľvek takýto zmluvný vzťah ukončiť.

Pokiaľ ide o nové tvrdenia a dôkazy predložené žalovanou v jej podaní zo 4.2.2025 zn. Doplnenie informácií k odvolaniu, týkajúce sa Dohody o urovnaní z 23.1.2025, Dohody o ukončení zmluvného vzťahu z 23.1.2025, Odstúpenia od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu a Odstúpenia od Dohody o urovnaní z 29.1.2025, Vyjadrenie k listu zo dňa 29.1.2025, označenému ako „Odstúpenie od Dohody o ukončení zmluvného vzťahu, Odstúpenie od Dohody o urovnaní“ z 3.2.2025 (s podacím lístkom), odvolací súd k týmto tvrdeniam a dôkazom uvádza, že k daným skutočnostiam aj k ich oznámeniu súdu prišlo až po uplynutí odvolacej lehoty proti rozsudku súdu prvej inštancie (nejedná sa preto o novoty podľa § 366 CSP), odvolací preto na tieto tvrdenia a dôkazy nemohol prihliadnuť, nakoľko v ustanovení § 365 ods. 3 CSP /odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania/ je premietnutá zákonná koncentrácia civilného procesu, čo znamená, že určité procesné úkony sú koncentrované do určitej fázy konania. V tomto prípade je teda procesný úkon podania odvolania koncentrovaný do 15 dní, ktoré začínajú plynúť v deň nasledujúci po dni doručenia prvoinštančného rozhodnutia. Po uplynutí lehoty na podanie odvolania už nemožno rozširovať, ani meniť odvolacie dôvody, ani navrhované dôkazy, na obsah podania žalovanej doručeného súdu prvej inštancie po uplynutí jej odvolacej lehoty, ktorým doplnila dôvody svojho odvolania, tak nebolo možné prihliadať. Aj Ústavný súd SR v jeho uznesení zo 17. decembra 2019 sp. zn. III. ÚS 141/2019, uviedol, že umožnenie dopĺňania odvolacích dôvodov po uplynutí tejto zákonnej lehoty by bolo v rozpore s princípom hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania, no najmä v rozpore s koncepciou odvolacieho konania, ktorá vychádza z tzv. neúplného apelačného systému.

Strana konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/7/2009). V posudzovanej veci súd prvej inštancie uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, pričom vyvodil vecne správne závery.

Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces, treba považovať taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/98/2017), čo nebol daný prípad.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamena ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 50/04, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/61/2010). Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/106/2010, RUIS R Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Iné právne významné odvolacie námietky (okrem nesprávneho právneho posúdenia veci) žalobcom v odvolaní vznesené neboli. Všeobecný súd (prvoinštančný aj odvolací) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (postačuje ak rozhodnutie dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzalo do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania). Preto odôvodnenie rozhodnutia, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Odvolací súd preto nepovažoval za potrebné vyjadriť sa napr. k rečnickej otázke odvolateľky či zmluvné dojednanie o možnosti odstúpenia v zmysle § 48 ods. 1 O.z. sa tiež prieči účelu právnej úpravy zmluvy o dôchodku, keďže nebola relevantná pre posúdenie predmetnej veci.

Pokiaľ teda súd prvej inštancie konštatoval neplatnosť dojednania v čl. III. ods. 3 zmluvy o dôchodku, ďalej, že výpoveď zmluvy realizovaná žalovanou písomne dňa 28.11.2020 výslovne s poukazom na existenciu takéhoto (neplatného) dojednania nemá spôsobilosť vyvolať právne účinky predpokladané žalovanou v podobe ukončenia zmluvného vzťahu, a vychádzajúc z uvedených skutočností tak priznal žalobkyni právo na zaplatenie dôchodku za rozhodné obdobie podľa platnej a účinnej zmluvy o dôchodku

spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania tak, ako si to uplatnila žalobkyňa žalobou, odvolací súd sa s takýmto jeho právnym posúdením veci stotožnil.

Na základe uvedeného odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, čo sa týkalo aj rozhodnutia o náhrade trov konania (prvoinštančného a prvého odvolacieho konania sp. zn. 21Co/11/2023), konkrétnymi odvolacími námietkami nespochybného.

11. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnej žalobkyňi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobkyňa), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaná), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

12. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)